

Civilek kérdései – pártok válaszai

Hat környezetvédő civil szervezet – a Duna Charta, a Levegő Munkacsoport, a Greenpeace Magyarország, a Magyar Természetvédők Szövetsége, a Védegylet, valamint a WWF Magyarország – 2010. február 17-én 12 kérdést juttatott el a Fidesz, a KDNP, az MDF, az MSZP és az SZDSZ elnökének, valamint az LMP szóvivőjének.

A következő oldalakon közzétesszük a civil szervezetek levelét, valamint – nevük ábécé sorrendjében – a pártok válaszait.

Budapest, 2010. március 17.

Levegő Munkacsoport

Budapest, 2010. február 17.

...
elnök

...
Budapest

Tisztelt Elnök Úr!

Annak érdekében, hogy szervezeteink tagjai, támogatói, szimpatizánsai megalapozottabban hozhassanak döntést abban a kérdésben, hogy melyik pártra, illetve jelöltre adják le szavazataikat a 2010. évi országgyűlési választások során, kérjük, tájékoztassa szervezeteinket, hogy a pártjuk kormányra kerülése esetén miként fog cselekedni az elkövetkező négy évben az alábbi kérdések tekintetében:

1. Mi az öt legfontosabb feladat, terület, amelyekre kiemelt figyelmet fognak fordítani? Kérjük, hogy fontossági sorrendben sorolja fel ezeket, leírva a cselekvés jellegét, időzítését és pénzügyi támogatás esetén annak tervezett összegét.
2. Milyen jellegű támogatásokat, adókedvezményeket fognak megszüntetni vagy jelentősen csökkenteni? Kérjük, választát példákkal szemléltesse.
3. Milyen lépéseket fognak tenni az éghajlatváltozás és gazdasági válság kedvezőtlen hatásainak együttes kezelése érdekében? Milyen kibocsátási célokat terveznek Magyarország számára az üvegházhatású gázok vonatkozásában a 2005. évi kibocsátáshoz viszonyítva 2020-ra, illetve 2050-re?
4. Milyen határidővel milyen konkrét intézkedéseket fognak hozni a pártfinanszírozás visszásságainak, a korrupciónak, az adócsalásoknak és egyéb gazdasági bűncselekményeknek, tisztességtelen eljárásoknak a visszaszorítására?
5. Milyen intézkedéseket terveznek a múltban történt, valamint az esetleges jövőbeni privatizációkkal kapcsolatban, beleértve a PPP-konstrukciókat (az állami és magánszféra együttes beruházásait)?
6. Milyen lépéseket fognak tenni annak a veszélynek a megelőzésére, hogy 2011 (a földvásárlási moratórium lejárt) után külföldiek tömegesen felvásárolják a magyarországi termőföldeket?
7. Hogyan fogják erősíteni a helyi élelmiszertermelést és fogyasztást, a vidéki helyi gazdaságot és megélhetést?

8. Milyen intézkedéseket és milyen határidővel fognak meghozni a lakosság biztonságának javítása érdekében, beleértve az ezért felelős állami szervek (VPOP, ÁNTSZ, pénzügyi felügyelet, építésfelügyelet, erdészeti szolgálat, környezet- és természetvédelmi, élelmiszerlánc-biztonsági, vízügyi, fogyasztóvédelmi, növényvédelmi és más szervek) munkájával szembeni bizalom (elégedettség) helyreállítását, illetve munkájuk színvonalának olyan szintre emelését, amely megfelel az e téren élenjáró országok gyakorlatának?
9. Tervezik-e a környezetvédelmi tárca önállóságának megtartását, illetve súlyának erősítését a kormányzati döntések során?
10. Milyen eszközökkel tervezik hazai vizeink védelmét javítani? Milyen módon kívánják biztosítani a magyar ivóvízvágyon közösségi tulajdonban maradását? Tervezik-e duzzasztók építését a Dunára vagy Szigetközbe, elképzelhetőnek tartanak ivóvízbázisokat, vízparti ökoszisztémákat károsító, túlzott kotrást igénylő műszaki beavatkozásokat?
11. Hogyan tervezik azt elősegíteni, hogy hazai erdőállományunk hármas (gazdasági, környezetvédelmi és közjóléti) funkcióját egyaránt eredményesen betöltse?
12. A politikai nyilatkozatokon túlmenően tud-e egyéb garanciát adni, hogy a válaszában leírt vállalások a gyakorlatban is megvalósulnak? Ha igen, melyek ezek a garanciák?

Kérjük, válaszát 2010. március 3-ig szíveskedjék eljuttatni részünkre. Válaszát honlapunkon közzétesszük, és egyéb módokon (hírlevél stb.) is ismertetjük. Ezért kérjük, hogy válaszát elektronikus formában is szíveskedjék megküldeni.

Köszönettel és üdvözlettel:

Karátson Gábor
elnök
Duna Charta

Kappel Judit
irodavezető
Greenpeace Magyarország
Egyesület

Lukács András
elnök
Levegő Munkacsoport

Dr. Farkas István
ügyvezető elnök
Magyar Természetvédők
Szövetsége

Dr. Boda Zsolt
szóvivő
Védegylet

Dr. Magyar Gábor
ügyvezető igazgató
WWF Magyarország

Kapcsolati cím:

Levegő Munkacsoport

levego@levego.hu, 1465 Budapest, Pf. 1676; telefon: 411-0509, 411-0510; fax: 266-0150

Lukács András elnök úr
részére

Levegő Munkacsoport

Budapest, 2010. március 3.

Tisztelt Elnök Úr!

Szervezetiek nevében, Orbán Viktor elnök úrnak, a Fidesz terveivel kapcsolatban írott levelüket köszönettel megkaptuk. Kérésüknek megfelelően tájékoztatom Önöket, hogy a Fidesz a nemzeti ügyek kormányzására készül, amely a munka, az otthon, a család, az egészség és a rend értékein fog alapulni.

A nemzeti ügyek kormányzása során talpra fogjuk állítani a gazdaságot, meg fogjuk védeni a munkahelyeket, meg fogjuk menteni az egészségügyi rendszert, meg fogjuk teremteni a szociális biztonságot és helyre fogjuk állítani a közrendet.

A nemzeti ügyek beteljesítéséhez adócsökkentésre, a kis- és közepes vállalkozások támogatására, a korrupció visszaszorítására, a bürokrácia leépítésére, több orvosra és ápolóra, a nyugdíjak értékének megőrzésére és erős rendőrségre van szükség.

Különös figyelmet fogunk fordítani erőforrásaink, így a magyar termőföld, a vízbázis és az erdők megvédésére, valamint véget fogunk vetni annak a tarthatatlan állapotnak, amelyben Európa szemétkerakójaként kezelik hazánkat.

A jövő sikeressége és Magyarország megújítása érdekében le kell zárunk a Gyurcsány-korszakot, ezért alkotmányos és törvényes keretek között sor fog kerülni az elszámoltatásra és azok felelősségre vonására, akik miatt Magyarország a végletekig legyengült és kiszolgáltatottá vált.

Szervezeteik munkájához sok sikert kívánok.

Tisztelettel:

Szijjártó Péter

KERESZTÉNYDEMOKRATA NÉPPÁRT
Elnöki Titkárság

Cum Deo pro Patria et Libertate!

Lukács András elnök úr

Levegő Munkacsoport

Budapest, 2010. március 12.

Tisztelt Elnök Úr!

Köszönettel vettük megkeresésüket, mely jelzi, szervezeteik fontos nemzeti ügyekben való összefogását, hazánk jövőjéért érzett felelős aggodalmukat.

Nekünk, kereszténydemokratáknak elsődleges a teremtett világ védelme, politikánk középpontjában az ember méltósága melletti kiállás, természeti és épített környezetének megóvása áll. Törvényalkotói munkánk vezérfonala ezen alapvetően fontos értékek szolgálata. Politikusaink az Országgyűlésben és az önkormányzatokban a családok, az idősek és fiatalok, az elesettek, valamint a mindennapi kenyeret adó földjeink védelme ügyében kínálnak megoldást törvényjavaslataikkal, melyeket - nemzetük ellen fordulva - következetesen, rendre elutasított a Gyurcsány- és mostani klónja, a Bajnai-kormány, valamint az őket támogató parlamenti erők.

Egészségünk, termőföldjeink, vizeink, erdeink és a föld mélyének kincsei veszélyben vannak, kiszolgáltatottakká váltak a gátlástalan kormányzati politikusok és a külföldi érdekek profitéhsége miatt. A magyar gazdák és vállalkozók hátrányba kerültek saját hazájukban, munkanélküliek tömegei várják, hogy végre biztosíthassák családjaik megélhetését.

A korrupció, a közpénzek elherdálása és magáncélokra való fordítása napi gyakorlatának haladéktalanul véget kell vetni. A választók felhatalmazásának birtokában, minden törvényes eszközzel akadályt gördítünk az ország kiárusításának útjába, a felelősöket pedig a törvény ereje fogja elszámoltatni.

Az új kormány az ember és a környezet harmóniájának visszaállítását tartja meghatározó szempontnak. Következétesen dolgozunk a gazdaság, a munkahelyek, az egészségügy, a szociális ügyek és a közrend helyreállításán. A Gyurcsány-korszak annyira nem tudta lerombolni az országot, hogy azt mi az emberek segítségével ne tudnánk újjáépíteni.

Mindannyiunk érdekében kérjük, Önök is álljanak a változás mellé!

Üdvözlettel:

Csallóközi Zoltán
kabinetfőnök

LEHET MÁΣ A POLITIKA

Budapest, 2010. március 12.

Lukács András
elnök
Levegő Munkacsoport
Budapest
Pf. 1676
1465
levego@levego.hu

Tisztelt Elnök Úr!

Köszönettel megkaptam a környezet- és természetvédő társadalmi szervezetek kérdéseit. A részletes válaszaim előtt szeretném felhívni a figyelmüket az LMP honlapján található dokumentumokra, különösen a **Kezdeményezésünk céljai** című anyagunkra, ahol a kérdéseik témáival kapcsolatban részletesebben is tájékozódhatnak álláspontunkról.

1. Mi az öt legfontosabb feladat, terület, amelyekre kiemelt figyelmet fognak fordítani? Kérjük, hogy fontossági sorrendben sorolja fel ezeket, leírva a cselekvés jellegét, időzítését és pénzügyi támogatás esetén annak tervezett összegét.

Széchenyi István írta csaknem 200 évvel ezelőtt: „Azt tartják, a pénz teszi az angolt. Nos, vedd el a pénzt az angoltól – hagyd meg az eszét. Add oda a pénzt a magyarnak – de hagyd meg oly butának – és mind marad a régiben. Bizony a pénz mintegy a látható instrumentuma a fejlődésnek (...) mélyebben és láthatatlanul az ész működik.” A magyarországi helyzet azóta alapvetően megváltozott, azonban Széchenyi meglátása változatlanul érvényes abban a tekintetben, hogy a társadalom fejlődését, az élet minőségét alapvetően az emberek minősége határozza meg.

A fentiekből következik, hogy az LMP fő céljának, az életminőség javításának az elérésére mindenekelőtt az emberekbe kell befektetni. Ezért az LMP a legfontosabb teendőnek az **oktatás-nevelés-művelődés világszínvonalra emelését** tekinti. Végre kell hajtani a téma kiváló szakértőinek, egyebek mellett a Bölcsék Tanácsa és az Oktatási Kerekasztal javaslatait. (Ez utóbbit az előző kormány hozta létre, azonban miután kiváló szakértők alapos munkával elkészítették a javaslatukat, a kormány ezekkel egyáltalán nem foglalkozott.) A Bölcsék Tanácsa megállapította, hogy „a világ összes, oktatásban kiváló államában a pedagógusjelöltek a felsőoktatás irigyelt elitjét képezik”. Ezt kívánjuk megvalósítani Magyarországon is.

Egészséges társadalmat és gazdaságot csak egészséges emberekkel lehet építeni. Ezért az LMP **a lakosság egészségi állapotának javítására** kiemelt figyelmet fordít. Elfogadjuk az Egészségügyi Világszervezet (WHO) megállapítását, amely szerint az egészség testi, lelki és szociális jólét, és ennek megfelelően cselekszünk. Nemzetközi felmérések bizonyítják, hogy az egészségi állapot 15-20 százalékban függ a már megbetegedettek egészségügyi ellátásától. A magyar lakosság rendkívül kedvezőtlen egészségi állapotának fő oka gyenge

egészségtudatosságában, ismerethiányában, egészségtelen életmódjában, a sportolási, mozgási lehetőségek visszaszorulásában, az alacsony foglalkoztatottságban, a rossz környezeti állapotban és a növekvő jövedelemkülönbségekben keresendő. Ezért – nem lebecsülve a gyógyítás fontosságát – jelentős erőfeszítéseket kell tenni az egészségmegőrzés, az egészséges életmód, a jobb fizikai és társadalmi életfeltételek kialakítására. Az oktatás színvonalának emelése már önmagában is elősegíti ennek a célnak a megvalósítását, hiszen az adatok világszerte azt mutatják, hogy a képzettebb emberek általában egészségesebben is élnek. Emellett olyan környezeti állapotot kell teremteni, amely kedvez az egészségnek. Mindenütt biztosítani kell a sportolás, a mozgásban gazdag életmód feltételeit, és ilyen életre kell ösztönözni az embereket, mindenekelőtt a fiatalokat. Olyan körülményeket kell létrehozni, hogy mindenki – anyagi helyzetétől függetlenül – többet tehessen az egészségéért.

Kiemelten fontosnak tartjuk az esélyegyenlőség és a társadalmi szolidaritás megteremtését. Ez a leszakadó, mélyszegénységben élő honfitársaink felzárkóztatását, életesélyeik javítását, munkaerőpiacra való visszasegítésüket éppúgy jelenti, mint a hazai roma közösség integrációját vagy a valódi női esélyegyenlőség megteremtését. Ehhez az adó- és járulérendszerben éppúgy változásokra van szükség, mint az oktatásban, a munkahelyteremtésben vagy a család- és gyermektámogatási rendszerben, továbbá elengedhetetlen a bölcsődei és óvodai ellátás javítása, valamint a munkahelyek hozzáállásának megváltozása.

Támogatjuk mindazokat a tevékenységeket, amelyek **takarékosan bánnak a természeti erőforrásokkal, csökkentik a környezeti ártalmakat, és egyúttal munkahelyeket is teremtenek, hozzájárulva a gazdaság versenyképességének javításához.** Itt mindenekelőtt az energiahatékonyság és az energiatakarékosság fokozására, a megújuló energiák ésszerű elterjesztésére kell összpontosítani. Programot kell kidolgozni és végrehajtani az ország épületállományának korszerűsítésére. Támogatjuk a közösségi közlekedést, a vasúti fuvarozást, a kellemesebb és biztonságosabb feltételek kialakítását a kerékpáros és a gyalogos közlekedés számára. A mezőgazdaságban elsősorban a természettel összhangban lévő, környezetkímélő eljárásokat kell elősegíteni, a támogatások ilyen célokra kell átcsoportosítani. Ösztönözni kell a hulladékkezelés megelőzését, továbbá meg kell teremteni a keletkező hulladék egyre nagyobb hányada számára az újrahasználat, illetve az anyagában történő hasznosítás gazdaságos feltételeit.

Külföldi és hazai kutatások, valamint a történelmi tapasztalatok egyaránt bebizonyították, hogy ott boldogabbak, egészségesebbek az emberek, és ott jobb a gazdasági teljesítmény is, ahol több ember vesz részt a társadalmi önszerveződésekben, az önkéntesen végzett munkákban, és jobban elterjedt a civil szervezetek tevékenysége. Egy demokratikus társadalom csak a polgárok által létrehozott öntevékeny szervezetek aktív közreműködésével képzelhető el. **A civil szervezetek működésének megkönnyítése és hatékonyabbá tétele, érdekérvényesítő képességük erősítése** érdekében komplex intézkedéscsomagot kell kidolgozni és megvalósítani. Ennek egyik fontos eleme a normatív támogatás. Ez azt jelenti, hogy azok az országos és térségi jelentőségű civil szervezetek, amelyek az elmúlt évek során bebizonyították életképességüket, társadalmi hasznosságukat, és kiépítették a megfelelő személyi és tárgyi hátteret, kiszámítható pénzügyi és jogi feltételek mellett folytathatják munkájukat. Mindezeket segít megvalósítani, hogy számos figyelemre méltó külföldi példa áll előttünk, amelyek tapasztalatait hasznosítani tudjuk.

Itt kell megemlíteni, hogy az LMP mélyszegénységen elítéli az elmúlt évek azon politikáját, amely az ország rossz gazdasági helyzetéért, a magas államháztartási hiányért, a növekvő társadalmi feszültségekért a közfeladatokat ellátó polgárainkat tette felelőssé, folyamatosan megalázta a pedagógusokat, az egészségügyi dolgozókat, a rendőröket és másokat. A kormány a saját hibáit, bűneit leplezendő, azt akarta elhithetni velünk, hogy amennyiben csökkenti a közszféra dolgozóinak a fizetését, forrásokat von el az oktatástól, az egészségügytől és más

közfeladatokról, akkor javul majd az ország versenyképessége. A gyakorlat bebizonyította, hogy ennek éppen az ellenkezője igaz. Nem a közfeladatokat végzők ellehetetlenítése teszi az országot versenyképesebbé, hanem éppen ellenkezőleg: munkájuk elismerése, munkakörülményeinek javítása. (A közszférában dolgozók egyébként az ország munkaképes korú lakosságának mindössze 12 százalékát teszik ki, ami az egyik legalacsonyabb arány az Európai Unióban.) A fokozott megbecsülés révén joggal várjuk majd el a mindannyiunk adójából működő intézményektől, hatóságoktól, hogy hatékonyan és kizárólag a társadalom közös céljait szem előtt tartva – minden politikai és gazdasági befolyástól, egyéni motivációktól mentesen – végezzék tevékenységüket.

Egyelőre nem állnak rendelkezésünkre az állami költségvetés valódi helyzetét bemutató adatok, ezért most felelősen nem jelölhetünk meg konkrét összegeket, azt azonban állítjuk, hogy bármilyen rossz is a gazdasági helyzet, a fentebb felsorolt feladatokra fordított összegeket minden évben jelentősen kell emelni – amellett, hogy a ráfordítások hatékonyságát folyamatosan ellenőrizni és növelni szükséges. Ezzel egyébként közvetlenül és azonnal is segítjük a gazdaságot, hiszen ezek a ráfordítások szinte rögtön megjelennek a vállalkozásoknál. (Nyilvánvaló, hogy a pedagógusok és az egészségügyi dolgozók a fizetésüket nem a párnájuk alatt őrzik, hanem különböző termékeket és szolgáltatásokat vásárolnak – túlnyomó részben itthon. Az iskolák és kórházak felújítása szintén a hazai vállalkozásoknál teremt munkahelyeket. A példákat még hosszan sorolhatnánk.)

2. *Milyen jellegű támogatásokat, adókedvezményeket fognak megszüntetni vagy jelentősen csökkenteni? Kérjük, válaszát példákkal szemléltesse.*

Az 1. pontban megjelölt intézkedések forrásai éppen a környezeti, gazdasági, illetve társadalmi szempontból káros támogatások felszámolása kell, hogy legyen. Lehetőség szerint mielőbb meg kell szüntetni azokat közvetlen és közvetett támogatásokat, amelyek rontják az ország versenyképességét, fokozzák a társadalmi feszültségeket, növelik a környezet szennyezését. Ide tartozik annak a képtelen helyzetnek a megváltoztatása is, hogy jelenleg a környezeti és egészségi károk okozói nem fizetik meg az általuk előidézett költségek jelentős részét, hanem azokat az egész társadalommal fizettetik meg. Az Európai Unió és az OECD már számos tanulmányt jelentetett meg a témáról és komoly hazai kutatások is folytak. Más országokhoz hasonlóan itthon is létre kell hozni egy testületet, amely folyamatosan javaslatokat dolgoz ki a kormány részére a káros támogatások megszüntetése érdekében hozandó intézkedésekre. Ebben a testületben részt kell venniük a környezetvédelmi és más civil szervezetek szakértőinek is.

Semmiféle állami támogatást nem szabad nyújtani a súlyosan környezetterhelő beruházások számára (mint amilyen például a sávolyi motorversenypálya, a sukorói kaszinóváros, a pátyi gígalakópark és egyes gumigyárak létesítése). Közvetett és megszüntetendő támogatásnak tekintjük egyebek mellett azt is, hogy a külföldi kamionok gyakorlatilag ingyen vehetik igénybe a magyar adófizetők pénzén épített autópályákat, ezért mielőbb be kell vezetni a nehéz tehergépkocsik kilométer-arányos útdíját.

3. *Milyen lépéseket fognak tenni az éghajlatváltozás és gazdasági válság kedvezőtlen hatásainak együttes kezelése érdekében? Milyen kibocsátási célokat terveznek Magyarország számára az üvegházhatású gázok vonatkozásában a 2005. évi kibocsátáshoz viszonyítva 2020-ra, illetve 2050-re?*

Az Európai Unió kötelezettségvállalásaival is összhangban jelentősen kell javítani az energiahatékonyságot és ösztönözzük a megújuló energiák használatát. Végre kell hajtani az országgyűlés által ötpárti egyetértéssel elfogadott Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiában

előirányzott feladatokat. A 2005. évi kibocsátáshoz viszonyítva 2020-ra legalább 10 százalékkal kell csökkenteni az üvegházhatású gázok kibocsátását. 2050-re a kibocsátási célként támogatjuk az Európai Unió előirányzatát: a fejenkénti 2 tonnát. Egyúttal meggyőződésünk, hogy Magyarország jelentős gazdasági versenyelőnyre tehet szert, ha mielőbb érdemben lép ezen a téren. A világ államai ugyanis egyre jelentősebb erőfeszítéseket tesznek a környezetbarát gazdaságok kialakítására, ami egyúttal egy korszerűbb, innovatívabb gazdasági szerkezet kialakítását eredményezi.

4. *Milyen határidővel milyen konkrét intézkedéseket fognak hozni a pártfinanszírozás visszásságainak, a korrupciónak, az adócsalásoknak és egyéb gazdasági bűncselekményeknek, tisztességtelen eljárásoknak a visszaszorítására?*

Az LMP 12 pontból álló javaslatot dolgozott ki a korrupció visszaszorítására. Felhasználva a szakértők eddigi javaslatait is, a társadalmi, szakmai szervezetek bevonásával haladéktalanul részletes intézkedési tervet kell kidolgozni – határidőkkel, felelősökkel és a szükséges források előirányozásával – és végrehajtani ezeknek a korrupció és az adócsalások visszaszorítására. Figyelembe véve a szakértői testületek (köztük a Bölcsek Tanácsa) által megfogalmazott javaslatokat, azt is célszerű megvizsgálni, hogy milyen jogszabályok ösztönzik, illetve segítik elő ezeknek a visszásságoknak az elterjedését, és ahol lehet, módosítani kell a vonatkozó jogszabályokat. Példaként lehet említeni az állampolgári jogok országgyűlési biztosának javaslatait a kecskeméti Malom Center kapcsán, amelyet a civil szervezetek is támogattak, azonban az országgyűlés még a megfontolásukra sem volt hajlandó.

Meg kell teremteni a személyi felelősségre vonás lehetőségét ott is, ahol az eddig nehezen volt alkalmazható. A továbbiakban ne lehessen majd testületi döntésekkel takarózniuk azoknak, akik jogsértéseket követnek el. Ki kell szélesíteni a korrupció fogalmát: az állami, önkormányzati szerveknél az is a megvesztegetéshez hasonló elbírálással kell, hogy járjon, ha valaki „csak” jogellenesen cselekedett a köz kárára – még akkor is, ha megvesztegetés nem bizonyítható.

A pártfinanszírozás rendellenességeinek felszámolása érdekében is számos javaslatot tettünk. Egyebek mellett jogot adnánk az ügyészségnek, hogy a pártok gazdálkodását is vizsgálja. A civil szervezetek (Transparency International) által készített párt- és kampányfinanszírozási javaslatot be kell terjeszteni a parlamentben és el kell fogadni.

5. *Milyen intézkedéseket terveznek a múltban történt, valamint az esetleges jövőbeni privatizációkkal kapcsolatban, beleértve a PPP-konstrukciókat (az állami és magánszféra együttes beruházásait)?*

Ki kell vizsgálni az eddigi privatizációs ügyleteket, nyilvánosságra hozni a felderített jogsértéseket, és a jogsértő módon történt privatizációs szerződéseket bíróság elé kell vinni. Ellenőrizni kell azt is, hogy az érintettek maradéktalanul betartották-e a privatizációs szerződéseket, és amennyiben ennek ellenkezője bizonyosodik meg, akkor megfelelő kártérítést kell fizettetni, vagy bíróság előtt kezdeményezni a privatizációs szerződés érvénytelenítését.

Az eddigi PPP-konstrukciók általában rendkívül drága hitelfelvételt jelentettek, amelyeknek a célja olyan látszatkeltés volt, hogy az államháztartási hiány nem növekszik. Eközben ténylegesen óriási terheket róttak a következő kormányokra. Ezért az ilyen PPP-ügyletekre a továbbiakban nem kerülhet sor.

6. *Milyen lépéseket fognak tenni annak a veszélynek a megelőzésére, hogy 2011 (a földvásárlási moratórium lejárt) után külföldiek tömegesen felvásárolják a magyarországi termőföldeket?*

Továbbra sem szabad hozzájárulni ahhoz, hogy jogi személyek földtulajdont szerezhessenek. Semmissé kell tenni a külföldiek bújtatott földvásárlását, és helyre kell állítani a helyi gazdák elővásárlási és elő-haszonbérleti jogát. Szorgalmazzuk, hogy az Európai Unió hosszabbítsa meg a földvásárlási moratóriumot, de bármi lesz is a döntése, mindenképp meg kell akadályozni, hogy külföldiek felvásárolják a magyar földet. Követni kell Franciaország és Dánia példáját, ahol szintén megvédik a földterületeket. Dániában például lehetősége van a külföldieknek is a földvásárlásra, de csak akkor, ha Dániában dán nyelven dán mezőgazdasági diplomát szereztek. Elő lehet írni azt is, hogy csak a több éven keresztül helyben lakók vásárolhatnak földet. Ilyen és hasonló eljárásokkal Magyarországon is meg lehet és meg kell védeni a földet. A megfelelő szabályozás kialakítása érdekében az érintettek (gazdálkodói érdekképviseletek, szakmai, illetve civil szervezetek, államigazgatás, tudományos szféra, politikai erők) bevonásával nemzeti agrárkerekasztalt kell létrehozni.

7. *Hogyan fogják erősíteni a helyi élelmiszertermelést és fogyasztást, a vidéki helyi gazdaságot és megélhetést?*

Kedvező természeti adottságainak és az itt élők szakértelmének köszönhetően Magyarország évszázadokon keresztül Európa egyik éléskamrájának számított. Az utóbbi időben azonban elárasztották a piacunkat a sok ezer kilométerről behozott, nemegyszer silány vagy ellenőrizhetetlen minőségű termékek, miközben az itt termelt élelmiszerek értékesítése nagyrészt ellehetetlenült. Nem sikerült megfelelően érvényesíteni a térség államainak érdekeit az Európai Unióban agrártámogatások és élelmiszerekkel kapcsolatos minőségi és kereskedelmi szabályozások során.

Valljuk, hogy a vidéket és a kapcsolódó mezőgazdasági tevékenységeket nem szabad pusztán a GDP-ben elfoglalt részarányuk alapján megítélni. Az ott élők javuló életkörülményeinek, munkalehetőségeinek biztosítása, a közjavak szolgáltatása (történelmünk, kultúránk, a biológiai sokféleség, a táj megtartva fejlesztése) és nem utolsósorban a népesség megőrzése szempontjából is kulcskérdés a vidék fenntartható fejlődésének megvalósítása.

Fontos szempont az is, hogy a városok lakosságának legyen lehetősége friss, egészséges, megfizethető árú magyar élelmiszerek fogyasztására. Erősíteni kell a városok és a vidék együttműködését. A forrásokat, illetve a szabályozást úgy kell alakítani, hogy növekedjen az energia- és vegyszertakarékos, több szakértelmet és élők munkát igénylő zöldség- és gyümölcsstermesztés, valamint általában a természetközeli gazdálkodás súlya. Felül kell vizsgálni a kis- és középgazdaságok gazdasági és adminisztrációs terheit. Olyan minőségbiztosítási gyakorlatot kell megvalósítani, amely nem a tisztességesen gazdálkodókat sújtja, hanem a rosszhiszemű szabálytalanságok, hamisítások elkövetőit. A hangsúlyt a tömegtermelésről a magas minőségű alapanyagokra és a magas hozzáadott értékű végtermékekre kell helyezni. Méltányosabb megosztást szorgalmazzunk a termékpályák jövedelmében a termelők, a feldolgozók és a forgalmazók között. Ezek az intézkedések elősegítik a vidéken élők tisztességes megélhetését, a lakosság egészséges élelmiszerekkel való ellátását és az ágazat versenyképességének javítását.

A szomszédos Ausztriához hasonlóan továbbra is fenn kell tartani a genetikailag módosított növények termelésének és behozatalának tilalmát.

8. *Milyen intézkedéseket és milyen határidővel fognak meghozni a lakosság biztonságának javítása érdekében, beleértve az ezért felelős állami szervek (VPOP,*

ÁNTSZ, pénzügyi felügyelet, építésfelügyelet, erdészeti szolgálat, környezet- és természetvédelmi, élelmiszerlánc-biztonsági, vízügyi, fogyasztóvédelmi, növényvédelmi és más szervek) munkájával szembeni bizalom (elégedettség) helyreállítását, illetve munkájuk színvonalának olyan szintre emelését, amely megfelel az e téren élenjáró országok gyakorlatának?

Az elmúlt években az említett szervek nagy részénél olyan súlyos leépítéseket hajtottak végre, hogy gyakran még a jogszabályokban rögzített alapfeladatukat sem tudják ellátni. Az utóbbi időszak olyan, nagy visszhangot kiváltó botrányai, mint az élelmiszer-átcímkezés, a pirospaprika-, méz- és tejtermék-hamisítások elsősorban azért kerültek napvilágra, mert az ellenőrző szervek erőtlensége miatt elszaporodtak a visszaélések, így szinte mindenütt találnak szabálytalanságokat, ahol csak vizsgálódnak. Ez a helyzet veszélyezteti a lakosság biztonságát, egészségét, és nagy mértékben rontja Magyarország nemzetközi megítélését. A gazdaságnak is hatalmas károkat okoz, hiszen hátrányos helyzetbe hozza, esetenként elriasztja a tisztességes vállalkozókat, és általában a termékek és szolgáltatások minőségének leromlását eredményezi. Ezért haladéktalanul meg kell vizsgálni a lakosság biztonságaért felelős szervek gyakorlatát az e téren élen járó országokban, és ezeket a lehető legrövidebb időn belül át kell ültetni – az itthoni sajátságokat figyelembe véve – a hazai gyakorlatba, beleértve a személyi és tárgyi feltételek biztosítását.

9. Tervezik-e a környezetvédelmi tárca önállóságának megtartását, illetve súlyának erősítését a kormányzati döntések során?

A környezetvédelmi tárca önállóságát meg kell tartani, miniszterrel az élén. A környezetvédelmi tárca megfelelő szintű képviselőjét minden olyan testületbe be kell vonni, amelynél a környezet érintettsége felmerül. Át kell gondolni a környezetvédelemhez szorosan kapcsolódó igazgatási területeknek (területfejlesztés, erdőgazdálkodás, energetika stb.) a környezetvédelmi minisztérium fennhatósága alá helyezését, és egy természeti erőforrások vagy fenntarthatósági minisztérium létrehozását, amely magába foglalná mindezeket a területeket.

10. Milyen eszközökkel tervezik hazai vizeink védelmét javítani? Milyen módon kívánják biztosítani a magyar ivóvízvágyon közösségi tulajdonban maradását? Tervezik-e duzzasztók építését a Dunára vagy Szigetközbe, elképzelhetőnek tartanak ivóvízbázisokat, vízparti ökoszisztémákat károsító, túlzott kotrást igénylő műszaki beavatkozásokat?

Végre kell hajtani az EU Víz Keretirányelvének előírásait a 3. Nemzeti Környezetvédelmi Programban leírtaknak megfelelően.

A vízvágyont stratégiai vagyonnak tekintjük, amit semmiképp sem szabad kiárusítani. A korábban privatizált helyi vízművek esetében tárgyalni kell a befektetőkkel annak érdekében, hogy ezek lehetőség szerint ismét köztulajdonba kerüljenek. A vízvágyon és a kapcsolódó közművek közösségi tulajdonban maradását, védelmét az Alkotmányban is rögzíteni kell.

Elvetjük a dunakanyari duzzasztó megépítését, és elfogadhatatlannak tartjuk, hogy ivóvízbázisokat károsító létesítmények épüljenek a hazai Duna-szakasz bármely szakaszán. Csak olyan megújuló energiaforrások hasznosítását szabad engedélyezni, amelyek nem veszélyeztetik az ivóvízbázisokat. A dunai hajózást hagyományos vízkormányzási módszerekkel, ésszerű, az uniós hajózási ajánlásokat nem túlteljesítő paraméterekkel, a Duna sajátosságait is figyelembe véve kell megoldani. Egyáltalán nem szabad megvalósítani olyan beavatkozásokat, amelyek károsítják az ivóvízbázisokat vagy a vízparti ökoszisztémákat. Meg kell alkotni a Duna-törvényt, amely a Duna vízkészletének hosszú távú megőrzésével

biztosítaná a jövő nemzedékének az egészséges környezethez, különösen a tiszta ivóvízhez való jogát, valamint keretet adna a dunai víz- és környezetgazdálkodás átalakításának, annak új, fenntartható alapokra való helyezésének.

11. *Hogyan tervezik azt elősegíteni, hogy hazai erdőállományunk hármas (gazdasági, környezetvédelmi és közjóléti) funkcióját egyaránt eredményesen betöltse?*

Az erdőt nem a szűken vett gazdaság szemüvegén keresztül nézzük, hanem életközösségnek tekintjük, amelyben változatos élőlények találják meg életfeltételeiket. Az erdőállomány értékeinek megőrzése, gazdasági és ökológiai értelemben is fenntartható hasznosítása az elsődleges célunk. Kiemelten támogatjuk a természetes folyamatokra alapozott erdőgazdálkodás elterjedését, a betelepülő fák fokozatos lecserélését erdeinkben őshonos fajokra. Meg kell őrizni a hazai vegyes összetételű, értékes erdőállományt. Ezekben biztosítani szükséges a folyamatos erdőborítást. A gyakorlat ugyanis bebizonyította, hogy lehetséges az erdők folyamatosságát megőrizni, és közben gazdaságosan fát kitermelni, az erdő egyéb funkcióinak szinte teljes megőrzése mellett. Meg kell állítani a városi zöldterületek csökkenését és a közutak mentén lévő fasoroknál jelenleg folytatott rablógazdálkodást. Ennek érdekében a fák védelmének alapvető szabályait törvénybe foglaljuk a jelenlegi kormányrendelet helyett.

12. *A politikai nyilatkozatokon túlmenően tud-e egyéb garanciát adni, hogy a válaszában leírt vállalások a gyakorlatban is megvalósulnak? Ha igen, melyek ezek a garanciák?*

Az LMP kötelezettséget vállal arra, hogy amennyiben 2010-ben bekerül az országgyűlésbe, képviselőik mandátumuk ideje alatt minden tőlük telhetőt megtesznek annak érdekében, hogy a fenti pontokban leírt célok megvalósuljanak. Amennyiben vita alakul ki a vállalt teljesítéséről, illetve nem teljesítéséről, ezt igyekszünk késsedelem nélkül tárgyalásos úton megoldani. Amennyiben ez nem vezet eredményre, akkor elfogadjuk, hogy kötelezettségvállalásunk teljesítésének megítéléséről bíróság döntsön.

A vállalásaink teljesítéséről áttekinthető formában rendszeres tájékoztatást adunk a honlapunkon.

Rendszeresen, de legalább negyedévente megbeszélést kívánunk tartani a fenti kérdéseket megfogalmazó szervezetekkel, ahol áttekinjük és értékeljük vállalásaink megvalósításának helyzetét.

Kérem, hogy válaszomat szíveskedjék továbbítani levelük többi aláírójának.

Üdvözlettel:

Jávor Benedek

szóvivő

LMP

MAGYAR DEMOKRATA FÓRUM

1. Mi az öt legfontosabb feladat, terület, amelyekre kiemelt figyelmet fognak fordítani? Kérjük, hogy fontossági sorrendben sorolja fel ezeket, leírva a cselekvés jellegét, időzítését és a pénzügyi támogatás esetén annak tervezett összegét.

Az MDF integrált zöldpolitikára törekszik, azaz nem elsősorban az elszigetelt környezetvédelmi szakpolitikára koncentrál, hanem minden programpontját a fenntartható fejlődés elvének maximális szem előtt tartásával alakította ki. Célunk az, hogy a politika egészét áthassa a zöld szellem.

1. Munkahelyteremtés

Bokros Lajos gazdasági programjának középpontjában az áll, hogy a gazdasági környezet javításával, az oktatás minőségének javításával, illetve a korrupció visszaszorításával 10 százalékponttal növeljük a foglalkoztatottsági rátát. A fenntartható fejlődés szellemében új, innovatív megoldásokra törekszünk, hazánk felemelkedésének motorjául a zöld gazdaságot tesszük meg.

2. Korrupció felszámolása

Az MDF a közbeszerzéseket 25 százalékkal megdrágító, évi akár 100 milliárd forintot elnyelő korrupció felszámolására kidolgozta a „Tiszta Kezek Programját”. A tízpontos erélyes intézkedéstervezetben az egész jogszabályi háttér gyökeres újragondolásával, illetve egy független, valódi eszközökkel és jogosítványokkal rendelkező antikorrupciós szervezet, illetve egy központi közbeszerzési hivatal felállításával minden fronton képesek leszünk visszaszorítani a burjánzó korrupciót. Kiemelt figyelmet fordítunk a politika és gazdaság közti szűrkezóna felszámolására egy tisztességes, az átláthatóságot garantáló párt- és kampányfinanszírozási rendszer létrehozásával.

3. Okos, olcsó, tisztakezű és hatékony állam

Az MDF az okos állam híve, mely képes minőségi közszolgáltatásokat biztosítani az állampolgároknak. A jelenlegi drága, bürokratikus és rossz minőségű állam problémáit egy átfogó szerkezeti reformmal kívánja megoldani, melynek során legalább 8-10 százalékponttal csökkentjük a pazarló és bürokratikus állam újraelosztásának mértékét a bruttó hazai termékhez képest, a vállalkozókat és a középosztályt méltánytalanul terhelő adókat egyaránt.

4. Több adófizető – alacsonyabb adóteher

Magyarország 1,7 millió polgár adójából működik. A jövedelmek nem növelhetők tovább e becsületes adófizető réteg terheinek növelésével, az adózók számának növelésére van szükség. Bokros Lajos és az MDF programja szerint átfogó közteherviselési reformra van szükség, amelynek eredményeképpen jóval több állampolgár fizet majd kevesebb adót. Jelentősen csökkentjük az élönmunkát terhelő adóterheket, és a valódi közteherviselés érdekében jelképes adót vetünk ki a minimálbérre. Egységes, áttekinthető fogyasztói adórendszert állapítunk meg, eltöröljük a különösen vállalkozásellenes iparüzési és más helyi adókat, helyette pedig minden ingatlanra (gyár- és irodaépületekre, szállodákra, benzinkutakra

és termőföldekre is) egységes, átlátható ingatlanadót vetünk ki. Az ebből befolyó összeget a megerősített, anyagilag is függetlenített önkormányzatok kapják.

5. Minőségi és hasznos tudást nyújtó oktatás

A hazai munkaerő minőségének javítása mindenképp az oktatási rendszer minden szintű, átfogó és gyökeres reformjától függ. Itt az ideje, hogy az oktatás egésze áttérjen a mennyiségiről a minőségi szemléletre.

Az MDF ennek érdekében – a családi pótlék átcsoportosításával – bevezetné az egész napos ingyenes iskolát, ahol napi négyszeri étkezést, ingyen tankönyveket, programokat kaphat valamennyi gyermek. Emelni kell a pedagógus szakma színvonalát és a pályakezdő tanárok fizetését is, ám az anyagi megbecsülést szigorú és ellenőrizhető teljesítményrendszerhez kell kötni. Silány diplomagyárak helyett a valódi műveltséget teremtő és a valódi munkaerő-piaci igényeknek megfelelő, világszínvonalú egyetemeket és főiskolákat alakítunk ki. A jelenlegi 77 akkreditált felsőoktatási intézmény közül a minőségileg nem megfelelőket összevonjuk vagy megszüntetjük. A valódi társadalmi egyelőség nevében kiszűrnénk a felsőoktatás „potyautasait”, csak a valóban rászorulóknak és jó eredményt elérőknek biztosítanánk a teljes tandíjmentességet.

2. Milyen jellegű támogatásokat, adókedvezményeket fognak megszüntetni vagy jelentősen csökkenteni?

Bokros Lajos és az MDF programja az adóalap szélesítése, illetve az igazságosabb közteherviselés érdekében számos egyszerűsítést vezet be, ezzel együtt számos, az adórendszert bonyolító kiskaput bezár.

Szűkíteni kívánjuk a kedvezményes áfa-kulcs alá eső termékek és szolgáltatások körét, és csak ott tartjuk meg a kedvezményeket, ahol az alacsonyabb adó nem ösztönöz értelmetlen túlfogyasztásra, viszont a kívánatos mértékű fogyasztást az államnak valamilyen fontos - nem elsősorban szociális - megfontolásból mégis támogatnia kell. Ilyenek például a gyógyszerek, egészségügyi szolgáltatások, és a közösségi közlekedés bizonyos területei.

Az egészségügy színvonalának érezhető emelése, s finanszírozásának igazságosabbá tétele érdekében ismét bevezetjük a tételes egészségügyi hozzájárulást, melyet - legalább jelképes mértékű összeggel – a nyugdíjasoknak is fizetniük kell.

Ezen kívül meg kívánjuk szüntetni a termékdíjat, és helyette más típusú, egységes zöld adót vezetünk be. Továbbá át kívánjuk tekinteni a környezeti szempontból káros állami támogatásokat, kedvezményeket, melyeket azután fokozatosan megszüntetünk.

3. Milyen lépéseket fognak tenni az éghajlatváltozás és a gazdasági válság együttes hatásainak kezelése érdekében? Milyen kibocsátási célokat terveznek Magyarország számára az üvegházhatású gázok vonatkozásában a 2005. évi kibocsátáshoz viszonyítva 2020-ra, illetve 2050-re?

Az MDF támogatja a klímatorvényt abban a formában, ahogyan azt most benyújtották. Viszont ellent kívánunk állni az ipari lobbis nyomásának, és tartjuk magunkat ahhoz a célhoz, hogy 2050-re 50 százalékkal csökkenjen Magyarországon az üvegházhatású gázok kibocsátása.

4. Milyen határidővel, milyen konkrét intézkedéseket fognak hozni a pártfinanszírozás visszasságainak, a korrupciónak, az adócsalásoknak és egyéb gazdasági bűncselekményeknek, tisztességtelen eljárásoknak a visszaszorítására?

Az MDF évek óta kitartóan küzd a politika és a gazdaság közti korrupciós szűrkezőna felszámolása érdekében. Egyedül mi hívtuk fel a közvélemény és a bűnüldöző szervek figyelmét olyan súlyos korrupció-gyanús esetekre, mint amilyenek például – a teljesség igénye nélkül – az autópálya-építések, a Gripen-ügy, a Margit híd és a 4-es metró extrém áron zajló felújítása, építése vagy a fővárosi parkolási botrány körül bukkantak fel.

„Tiszta kezekre” van szükség az állam irányításában és „tisza kezekre” van szükség a gazdaságban, az üzleti életben. A korrupció érdemi csökkentésével, a közpénzekkel való felelős gazdálkodással, a közpénzek elszivárgásának megakadályozásával és gazdaság kifehérítésével ugyanis százmilliárdos nagyságrendű forrást teremthetünk meg hasznos és értelmes célok érdekében. Ezért dolgoztuk ki a „Tiszta Kezek” 10 pontból álló komplex programcsomagját, mely átfogó és átgondolt intézkedéseivel képes visszaszorítani az állami, hivatali korrupciót, illetve képes visszaállítani a gazdasági élet tisztaságát és a közbizalmat.

A program legfontosabb újítása az lenne, hogy létrehoznánk egy független, valódi eszközökkel és jogosítványokkal rendelkező antikorrupciós szervezetet, illetve egy központi közbeszerzési hivatalt. Ezen kívül újraszabályoznánk a lobbizást, valamint a párt- és kampányfinanszírozás egészét. Szigorú etikai normákat dolgozunk ki a politikában, illetve a közigazgatásban dolgozók számára, és a korrupciós esetekben garantálnánk a bejelentők védelmét, sőt jutalmazását.

5. Milyen intézkedéseket terveznek a múltban történt, valamint az esetleges jövőbeni privatizációkkal kapcsolatban, beleértve a PPP-konstrukciókat (az állami és magánszféra együttes beruházásait)?

Az MDF a magántulajdon pártján áll, ezért nem kívánja káoszt és visszaéléseket kockáztatva megbolygatni az elmúlt 20 év privatizációs gyakorlatát. Azonban ha a hatályos jogszabályokba ütköző üggyel találkozunk, akkor azonnal készek vagyunk a határozott fellépésre. Az állami és piaci szféra fontos és költséges célokban történő összefogását nem tartjuk az ördögtől valónak, de minden olyan területen, ahol az adófizetők pénzéről van szó, kiemelt fontosságúnak tartjuk a teljes átláthatóságot és ellenőrizhetőséget annak érdekében, hogy a korrupciónak még az árnyéka se vetülhessen a beruházásokra.

6. Milyen lépéseket fognak tenni annak a veszélynek a megelőzésére, hogy a földvásárlási moratórium lejárta után külföldiek tömegesen felvásárolják a magyarországi termőföldeket?

Célunk, hogy a föld a moratórium lejárta után is nemzeti tulajdonban maradjon, és olyan agrár vállalkozók tulajdonába kerüljön, akik nem spekulációs cézzal birtokolják, hanem azért, mert ebből a tevékenységből kívánnak megélni, családjukat eltartani, vagy másoknak munkát biztosítani. Az MDF ezért kezdeményezi, hogy a parlamenti pártok agrárszakértőinek bevonásával még az idén ősszel kezdődjenek tárgyalások a módosítások tartalmáról, s az egyetértésen alapuló végleges szabályozást a Parlament legkésőbb 2010 őszén fogadja el. Fontos, hogy a termőföld nemzeti tulajdonban tartására az EU szabályozórendszerén belül kell megoldást találni.

Ennek érdekében szükségesnek tartjuk, hogy az Országgyűlés még a moratórium lejárta előtt módosítsa a jelenlegi földszerzési szabályokat. Nemzeti érdekünk, hogy a módosítások kizárják a spekulációt, diszkriminációmentesek legyenek, és objektív kritériumokon alapuljanak. Az MDF a földtulajdonszerzést az eddiginél szigorúbban, pontosabban és átlátható módon, objektív kritériumok alapján korlátozná.

Kezdeményezésünk értelmében a jövőben termőföldet csak azon természetes személyek vásárolhatnak, akik egyben regisztrált termelők, és akár egyénileg, akár jogi személyiségű társasági formában, de foglalkoznak gazdálkodással. További elengedhetetlen követelményül határoznánk meg azt, hogy földvásárló kizárólag Magyarországon letelepedett, a magyar államkasszába adót fizető személy lehet.

7. Hogyan fogják erősíteni a helyi élelmiszertermelést s fogyasztást, a vidéki helyi gazdaságot és megélhetést?

Az MDF ellenzékéből is számos kísérletet tett a magyar politika és a magyar társadalom szemléletformálására, a helyi élelmiszertermelés pozícióinak erősítése, valamint a hagyományos magyar termékek fogyasztásának népszerűsítése érdekében. Ennek érdekében hoztuk létre a közelmúltban a Hungarikum Kabinetet, és ennek érdekében indítottuk útjára a „Fogyassz Hazait” elnevezést viselő kampányt. Évek óta azért dolgozunk, hogy a magyar emberek és a kiváló minőségű magyar élelmiszerek végre egymásra találjanak. Hiszen a hazai, helyben termelt élelmiszerek jobbak, egészségesebbek, előállításuk kevésbé terheli környezetünket, megvásárlásukkal pedig a magyar gazdákat gyarapítjuk. Ráadásul jelentősen csökkenthetjük az élelmiszer iparszerű előállításával együtt járó komoly kockázatokat (génkezelés, adalékanyagok, csomagolás, tartósítás, szállítás).

Sajnos a magyar agrárium jelenleg egy kiaknázatlan kincsesbánya, mely ráadásul képes a folytonos megújulásra, a piaci és az emberi igényekhez való alkalmazkodásra. Az agrárpolitika szemléletének megváltoztatására törekszünk, ezért agrárpolitikánk középpontjába emeljük az eddig periférikusan kezelt biogazdálkodást. A legkorszerűbb, 100 százalékosan táj- és környezetbarát módszerekkel kívánjuk hasznosítani nemzeti parkjainkat, és ebben a szellemben kívánjuk elősegíteni a hungarikumok előállítását és piacra jutását is.

8. Milyen intézkedéseket és milyen határidővel fognak meghozni a lakosság biztonságának javítása érdekében, beleértve az ezért felelős állami szervek munkájával szembeni bizalom helyreállítását, illetve munkájuk színvonalának olyan szintre emelését, amely megfelel az e téren élenjáró országok gyakorlatának?

Az MDF a rend és biztonság érdekében a rendőrség átfogó reformját tervezi. Ennek keretében a legfontosabb feladat a szolgálat megszabadítása a politikai befolyástól, beavatkozástól, napi korrupciótól. A rendőrség rendfenntartó, felderítő, nyomozó munkájába való bármilyen külső, politikai ihletésű beavatkozás a legszigorúbban kívánjuk büntetni. Ennek első lépéseként vissza kell állítani az 1867 óta fennálló, és 2006-ban megszüntetett Belügyminisztériumot, mely a rendőrségnek képes határozott politikai támasztékaul szolgálni, és képes a kormányzati politikában határozottan megjeleníteni a rendvédelem szakmai szempontjait.

Ezen kívül mind a rendőrség egészének, mind pedig minden egyes rendőrnek vissza kell adni és vissza kell szerezni társadalmi tekintélyét, szakmai és emberi önbecsülését. Ezzel párhuzamosan növelni kívánjuk a rendőrség létszámát, bővítjük a rendőr-szakiskolai képzés keretszámait és javítjuk a méltatlan anyagi és eszközbeli körülményeket. Folytatnánk az Antall-kormány óta „jegelt”, megszakadt rendőrörs programot, melynek keretében minden nagyobb településen létrehoznánk egy helyi rendőrörsöt. Ezáltal a helyi ügyeket ismerő és a helyi lakosság bizalmát élvező emberek garantálhatnák a mindennapok biztonságát. Az emberek biztonságának, az utcai erőszak és rongálások megfékezésének érdekében jelentősen emeljük a közterületen napi szolgálatot végzők számát.

A környezetvédelem intézményeinek tekintélyét is meg kívánjuk növelni. Jelentősen erősíteni kell a környezet-, természetvédelmi és vízügyi regionális hatóságokat, valamint be kell vezetni az egységes felügyeletet. Ennek jegyében intézményileg, irányításilag és költségvetésileg egy rendszerbe integráljuk a környezet-, természetvédelmi és vízügyi főfelügyelőséget, valamint a 10 regionális felügyelőséget. Ezáltal az elaprózott, erőtlen, gyakran hatásköri átfedéseket mutató struktúra helyett egy átlátható, valódi eszközökkel és súllyal rendelkező természetvédelmi „szuperhatóság” jöhetne létre.

9. Tervezik-e a környezetvédelmi tárca megtartását, illetve súlyának növelését a kormányzati döntéseknél?

Természetesen megőriznénk a környezetvédelmi tárcát, sőt, feladatunknak tartjuk a tárca kormányzaton belüli szakmai súlyának és szerepének újragondolását. Az elmúlt évek gyakorlatával szemben végre valódi súlyt és tekintélyt kell adni a minisztériumnak, ezért tervezzük a tárca portfóliójának bővítését a fejlesztések és területfejlesztés feletti felügyelettel. Célunk, hogy a környezetvédelmi minisztérium előbb-utóbb a „fenntartható fejlődés” csúcsminisztériumává válhasson.

10. Milyen eszközökkel tervezik hazai vizeink védelmét javítani? Tervezik-e a magyar ivóvízvágyon közösségi tulajdonban maradását? Tervezik-e duzzasztók építését a Dunára vagy Szigetközbe, elképzelhetőnek tartanak ivóvízbázisokat, vízparti ökoszisztémákat károsító, túlzott kotrást igénylő műszaki beavatkozásokat?

A valódi szakmai és politikai súllyal rendelkező környezetvédelmi minisztérium egyik fontos feladatául szánjuk a vizek mennyiségi és minőségi védelmének környezetvédelmi politikába

való integrálását. Például új, integrált szemléletű árvízvédelmi stratégiát dolgozunk ki a Tisza völgyére, mely a fenntartható területfejlesztésbe, illetve az öko-tájjgazdálkodásba integrálná a konkrét védelmi feladatokat. Ezen felül a szomszédos országokkal együttműködve, szigorúbban kívánjuk betartatni az EU Vízkereitírányelvet.

11. Hogyan tervezik azt elősegíteni, hogy hazai erdőállományunk hármás (gazdasági, környezetvédelmi és közjóléti) funkcióját egyaránt eredményesebben töltsse be?

A védett erdőket a természetvédelmi hatóságok felügyelete alá kell vonni és ezeken a területeken rájuk kell bízni a gazdálkodást is. A nem védett erdők tekintetében pedig az erdőhatósági feladatokat a környezetvédelemért felelős minisztérium alá kell rendezni.

12. A politikai nyilatkozatokon túlmenően tud-e egyéb garanciát is adni, hogy a válaszában leírt vállalások a gyakorlatban is megvalósulnak? Ha igen, melyek ezek a garanciák?

Bokros Lajos neve, hitele és szakértelme, valamint az MDF elmúlt nyolc évben tanúsított konstruktív ellenzékiisége a garancia arra, hogy szavak helyett tetteket akarunk. 2006-os kampányunk fókuszában a haláladó eltörlése állt: ezt a célunkat teljesítettük is, hiszen a 2008-ban 20 millió forintos értékhatárig eltörlöttük ezt az illetéket. Miközben a Fidesz a totális elutasítás politikáját folytatva mereven elzárkózott a kétharmados többséget igénylő ügyekben a nemzeti összefogástól, és egyetlen önálló elképzeléssel sem jelentkezett. Az MDF ezzel szemben már a ciklus közben számos intézkedéstervezettel és önálló kezdeményezéssel jelentkezett, melyek kapcsán párbeszédet kezdeményezett az összes demokratikus párttal. Az aktuális problémákra adott konkrét válaszokat 2007-ben a „Középosztály 13 pontjában”, 2008-ban pedig a „Nemzeti Adószabadság Programjában” fogalmaztuk meg. Ezekben az intézkedéstervezetekben – csakúgy mint választási programjainkban – sosem beszéltünk a levegőbe, mindig is a konkrétumokra helyeztük a hangsúlyt. Ezért büszkén állíthatjuk, hogy a tetteink jelentik a garanciát.

Nincs ez másként a környezetvédelmi politikában sem. Egyedül az MDF dolgozott ki a közhelyeken túlmenő, valódi hatással és súllyal bíró környezetvédelmi elképzeléseket. A Fidesz a sürgető zöld kérdésekről szót sem ejt, illetve kormányzása alatt láthattuk, hogy a környezetvédelem ügyét korrupciós martalékul dobta a Szabadi-Torgyán-Pepó triónak. Az MSZP pedig ugyan időről-időre felkap egyes ügyeket, kérdéseket, de nyolc éves kormányzati tettei nyomokban sem tartalmazták a fenntartható fejlődés elveit. Az LMP valóban hangosan hirdeti saját zöld elkötelezettségét, de elképzeléseik mögöl hiányzik a megfontoltság, kidolgozottság és a politikai súly. A Jobbik panasz- és ígértlistának is beillő „programját” meg nehéz komolyan venni a környezetvédelem és a fenntartható fejlődés szempontjából.

2010. március 8.

MAGYAR SZOCIALISTA PÁRT

1. Mi az öt legfontosabb feladat, terület, amelyekre kiemelt figyelmet fognak fordítani? Kérjük, hogy fontossági sorrendben sorolja fel ezeket, leírva a cselekvés jellegét, időzítését és pénzügyi támogatás esetén annak tervezett összegét.

- Munkahelyteremtés: évi 1% járulékcsoökkentés évi 80 mrd Ft, Út a munkához program kiszélesítése, 50 mrd Ft, bejárók közlekedési támogatása, 10 mrd Ft, Start program folytatása
- nyugdíjkorrekciós program folytatása (évente, évjáráttól függően kb. 15 mrd Ft-tól 80 mrd Ft-ig)
- közszolgáltatók magatartáskódexe (nincs költségigénye)
- önkormányzati reform (nem kiadást, hanem hosszú távú kiadáscsoökkentést jelenthet)
- családtámogatás átalakítása, több családi pótlék a magasabb iskolai osztályba járóknak (kb. 30 mrd Ft)

A jelenlegi gazdasági előrejelzések szerint, ha nem törjük meg a költségvetési politikai irányát, a négy év alatt összesen 2.000 mrd Ft többletbevétel várható. Javaslatunk szerint ennek 1/3-át az államadósságok csökkentésére, 1/3-át gazdaságélénkítésre, 1/3-át az ellátások javítására kell fordítani.

2. Milyen jellegű támogatásokat, adókedvezményeket fognak megszüntetni, vagy jelentősen csökkenteni? Kérjük, válaszát példákkal szemléltesse.

A válságkezelés, az újbóli növekedés beindítása és a foglalkoztatás ösztönzése érdekében jelentősen csökkentek a munkát terhelő adók. Ez a válságkezelés egyik legfontosabb eredménye. 10 munkavállalóból 9 a legalacsonyabb kulcs szerint adózik, és az átlagos keresetük egy-másfél havi fizetéssel többet vihetnek haza. Egyszerűbb, igazságosabb és a környező országokéval versenyképesebb lett az adórendszer. A korábbinál tisztább helyzetet teremtve bevezettük a jövedelmek szuperbruttósítását, csökkent a személyi jövedelemadó, a munkáltatói járulék, csökkent a vagyónáruházási illeték. A versenyképesség további javítása érdekében további adócsökkentésre, adóátalakításokra van szükség. Ennek fedezetét a válságkezelés nyomán beinduló fellendülés és az állami működés átalakítása adja.

Mára a korábbiakhoz képest jelentősen javult a költségvetés helyzete, ami lehetővé teszi, hogy visszaállítsuk az adómentes béren kívüli juttatások egy részét, amelyeket korábban a költségvetési hiány mérséklése miatt kellett átmenetileg felfüggeszteni.

A bruttó keresetek a következő négy év átlagában mintegy 20 százalékkal emelkedhetnek. A személyi jövedelmek adóterhelése tovább csökken, így a nettó keresetek mintegy 25 százalékkal növekedhetnek. A fogyasztói árak emelkedése nem fogja meghaladni az évi 2,5-3 százalékos mértéket, így a reálkeresetek évente átlagosan 2,5-3 százalékkal nőhetnek. Ily módon négy év alatt 12 százalékos körüli reálbér-emelkedésre nyílik lehetőség, a termelékenység javulásával arányosan. A foglalkoztatás évi 1 százalékkal növekedhet.

2011. január 1-jétől ismét adómentességet kapnak a melegétkezési jegyek, havi 12 ezer forintig. Szintén 2011. január 1-jétől az üdülési csekk éves szinten a mindenkori minimálbér értékéig adómentességet élvez. A gazdasági válság elmúltával ismét kiszélesítjük a cafeteria lehetőségeit, adómentessé tesszük a közösségi közlekedéssel munkába járást biztosító juttatásokat.

Tovább csökkentjük a munkavállalókat terhelő elvonásokat. Négy év alatt összesen 4 százalékkal csökkentjük a munkavállalók járulékterhét: 2011-ben és 2012-ben 1-1, 2013-ban további 2 százalékos mérséklésre van mód. A társadalmi szolidaritás és felelősségvállalás jegyében többet várunk el a tehetősebbektől, hogy jobban segíthessük a nehezebb helyzetben lévőket. Évi 15 millió forint feletti jövedelem esetében 50 százalékos személyi jövedelemadó-kulcs bevezetését javasoljuk. Kibővítjük a mikro- és kisvállalkozásokra vonatkozó társaságiadó-kedvezmények körét.

Nem csupán szimbolikus ereje, hanem az értékválasztás kifejezése miatt tartjuk fontosnak, hogy a pénzügyi műveletek haszonélvezői is nagyobb mértékben járuljanak hozzá a közjóhoz. Ezért a válság kapcsán állami támogatásban részesülő pénzügyintézetek vezetőinek a prémiumát külön adó kell, hogy terhelje.

Mindezek hatására 2011-től életminőségük további javulását érzékelik majd a bérből és fizetésből, a saját munkájukból élők, a nyugdíjasok, a nagycsaládosok.

Az MSZP felvállalja a nemzetközi fórumok által már kezdeményezett Tobin-adó támogatását (0,05 százalékos adó a pénzügyi termékekkel végrehajtott bármiféle kereskedési ügyletre). Azzal a korrekcióval, hogy ennek célja nemcsak a spekulációs célú pénzmozgások megadóztatása, hanem a gazdasági válságok által kiváltott társadalmi válságok következményeinek kezelése is.

A kis- és középvállalkozások hatékonysága és jövedelemtermelő képessége kisebb ugyan a multinacionális nagyvállalatokénál, a legnagyobb számban mégis a kisebb cégek adnak munkát az embereknek, hozzájárulnak a régiók jövedelemkiegyenlítéséhez, egész térségek fejlődéséhez. Támogatásuk ezért kiemelten fontos, nemzeti feladat.

A vállalkozásfejlesztés területén teljesítményösztönzési beruházási pályázati rendszert hozunk létre. Szükségesnek tartjuk a hazai és az uniós források felhasználását összehangoló programok beindítását. 2012-ig legalább további 25 százalékkal csökkentjük a hazai szabályozásból adódó vállalkozói adminisztratív terheket.

A munka becsülete, a teljesítmény megbecsülése terveink, elképzeléseink kiindulópontja. A magyar gazdaság versenyképessége javításának legfőbb feltétele a foglalkoztatottság jelentős bővítése, új munkahelyek teremtése. A rendszerváltás után másfél millió ember veszítette el az állását. Százvezek menekültek nyugdíjba, sokan élnek a feketepiac, az alkalmi munkák és munkanélküliség körforgásában.

Csak úgy tudunk nagyobb ütemben fölzárkózni a nálunk fejlettebb európai országokhoz, ha minél többen dolgoznak, ha minél többen fizetnek minél kevesebb adót. Így gyarapodhat gyorsabban az ország és minden polgára is. Ezért a legfontosabb feladat a munkahelyteremtés, a foglalkoztatás növelése.

A munkahelyteremtést segítő állami erőfeszítéseknek két súlypontja van. Egyrészt fontosnak tartjuk a nagyobb hozzáadott értéket létrehozni képes tudás- és szolgáltató ágazatokat, az innováció ösztönzését. Másfelől pedig a képzetlen, alacsonyabb iskolázottságú, többoldalúan hátrányos helyzetben lévő emberek, elmaradott régiókban élők számára kell új eszközökkel is munkahelyek létrehozását elősegítenünk.

3. a) Milyen lépéseket fognak tenni az éghajlatváltozás és a gazdasági válság kedvezőtlen hatásainak együttes kezelése érdekében?

Magyarország az Európai Unión belül nem számít kis országnak, és főként nem olyanoknak, amelynek adottságaira ne lehetne építeni. Számos olyan hagyományos vagy új gazdasági, ipari, tudományos vagy természeti értékünk, sajátosságunk van, amelyek

komparatív előnyt jelentenek a versenyképesség terén. Ezekre az adottságokra építve olyan sikeres stratégiai ágazatokat fejleszthetünk, amelyek magukkal húzzák az egész ország gazdaságát. Több tízezer munkahely, javuló termelékenység, gyorsabb ütemű technológiai fejlődés, a hátrányos régiók felzárkózása, a fenntartható fejlődés és végső soron az ország jövőbeni gyarapodása és sikere múlik azon, hogy kihasználjuk-e és gyarapítjuk-e ezeket az értékeket.

A növekedés egyik húzóágazatát a „környezetipar” jelenti. Az új, fenntartható magyar fejlődési modell jellegében zöld lesz, oly módon, hogy az a közkiadásokat hosszú távon csökkentse és hozzájáruljon a foglalkoztatottság bővítéséhez, új munkahelyek létrehozásához. A környezetvédelmi beruházások arányának növelése, a támogatások bővítése révén – amelyet az unió stratégiai célként is megjelölt – a fenntartható fejlődést, a tartós növekedést és a munkahelyteremtést egyformán segítő új iparág teremthető Magyarországon is.

A nemzetközi gazdasági válság egyik lehetőséget rejtő következménye, hogy megdől a mértéktelen fogyasztásba vetett hit és a termelési és növekedési kényszer. Minden korábbinál nagyobb esély van arra, hogy egyre nagyobb arányban érvényesül egy olyan fenntartható, környezettudatos modell, amely lehetővé teszi egyrészt az élet minőségének javítását, másfelől azt, hogy a termelés és a fogyasztás igazodjon a földi erőforrások korlátozottságához. Nem szűnik meg a kapitalizmus, változatlan marad a verseny- és profitorientált újratermelés alapvető modellje, de hosszú távon átrendeződnek a gazdasági erő- és érdekcsoportok, valamint leszűkülnek ezek lehetőségei, melyek meghozatalában a környezettudatosságnak minden más szempontot meg kell előznie a jövőben.

A korábbi nemzetállami szintű zöld kezdeményezéseket világméretű folyamattá kell szélesíteni. A koppenhágai csúcs nyomán határozott, forrásokkal és határidőkkel megjelölt akciótervet kell a további konferenciák során létrehozni. Csak így nyílhat esély az emberi eredetű klímaváltozás lefékezésére, majd megfordítására.

Tudatosítanunk kell a klímaváltozás középtávú magyarországi hatásait. Figyelmet fordítunk a nem globális okokra visszavezethető környezeti károk enyhítésére, illetve elhárítására, így a helyi ipari-mezőgazdasági és lakossági tevékenységből eredő szennyeződésekre, a szmog, a por, a zaj, a talaj szennyeződéseinek, költségigényeinek elhárítására. Az oktatás, a szemléletformálás és a tömegkommunikáció szerepe a környezettudatosság elterjesztésében megkerülhetetlen.

Több természetes erdőt, a településeken több zöld területet szeretnénk. Az állam vállalja, hogy minden erre irányuló közösségi erőfeszítést a költségek meghatározott mértékéig támogat.

Hosszú távú energiapolitika kidolgozásával garantáljuk Magyarország állampolgárainak biztonságát. Biztosítjuk a gazdaság megfelelő működését, az energiatermékekhez való zavartalan piaci hozzájutást valamennyi magán- és ipari fogyasztó számára megfizethető áron. Eközben figyelembe vesszük a környezetvédelmi szempontokat, valamint a fenntartható növekedés céljait.

Csökkentjük az ország külső energiafüggőségét. Biztosítjuk a környező országok hálózataival való összeköttetést, valamint regionális elosztóközponti szerepünk feltételeit. Létrehozunk a határkeresztező földgázvezetéseket.

Továbbra is kezdeményező szerepet töltünk be a nagy nemzetközi gázvezetékek (Nabucco, Déli Áramlat) előkészítésében, üzleti alapú megvalósításában. Mindent megteszünk annak érdekében, hogy a vezetékek hazai szakaszai időben elkészüljenek, illetve a vezetékek 2014–15-ben működésbe lépjenek. Tovább növeljük a földgáztároló-kapacitást, illetve a Déli Áramlat megépítése esetén egy újabb, 1,3 milliárd m³-es új tározót létesítünk. Folytatódik a Paksi Atomerőmű reaktorblokkjai üzemidejének 20 évvel történő

meghosszabbításának, valamint a 2020 körül elkészülő új erőművi blokkok megépítésének előkészülete.

Az energiahatékonysággal kapcsolatos intézkedések központi szerepet játszanak abban, hogy az éghajlatváltozás és az energiapolitika terén kitűzött célok a lehető legkisebb költségek mellett legyenek teljesíthetőek, különösen ami az épületek és a közlekedés energiafelhasználását illeti. Javítjuk a köz- és magánépületek energiateljesítményét, hozzárendelve a szükséges energiatanúsítvány-rendszert, a szükséges támogatási forrást és a megfelelő jogszabályokat.

A panellakásban élők költségtakarékossága, az olcsóbb és kevesebb energiafogyasztás érdekében folytatjuk a Panel, a Panel+ és az Ökoprogramokat, annak széles körű elterjesztését célozzuk meg. A pályázatok meghirdetésével és elterjesztésével törekszünk arra, hogy minden magyar család hozzájusson a költséghatékony energiaforrásokhoz, és élvezze annak hasznát.

Segítjük a háztartásokat, az állam és önkormányzat által működtetett intézményeket, hogy energiatakarékossági programokat valósítsanak meg. Az energiatakarékossághoz, az energiahatékonyság-javító programokhoz és a megújuló energiaforrások – szél, nap, földhő – alkalmazásához jelentős összegű hitelalapot hozunk létre, amely kamatmentes hitelt nyújt a beruházás teljes összegére. A kölcsön visszatérítését az energiamegtakarításból teszi lehetővé. A program végrehajtása során több pénz marad a háztartásoknál, intézményeknél, miközben javul az életminőség, csökken a környezet terhelése, élénkül a gazdaság és bővülnek a foglalkoztatási lehetőségek.

Javítjuk a környezeti tudatosságot! Bevezetjük az internetes energiakalkulátort, amely önkéntes alapon lehetővé teszi, hogy az emberek, közösségek, vállalatok, intézmények követhessék energiafelhasználásuk alakulását, javíthassák környezeti teljesítményüket. Az energiafelhasználás csökkentésében elért legjobb egyéni, közösségi eredményeket jutalmazzuk. A megvalósítás érdekében kiépítjük az energiatakarékossághoz szükséges tudnivalók internetes tárházát.

A vállalkozások számára kibővítjük a jelenleg futó operatív programokat, egyszerűsítjük a pályázás feltételeit, előnyben részesítjük a kis- és középvállalkozói szektort, hogy minél nagyobb arányban és támogatási intenzitásban hozzájussanak a fejlesztési forrásokhoz. Támogatjuk saját energiaellátásunk korszerűsítését, megteremtve a versenyképesség feltételeit.

Az önkormányzatok számára „Közintézményi energiahatékonyság” támogatási csomagot dolgozunk ki, az épületek energiakorszerűsítése és az önkormányzati többletkiadások mérséklése érdekében.

Módosítani fogjuk a kapcsolt energiatermelés vonatkozó szabályait, hogy regionális szinten, kistérségi szinten is az energiatermelési körforgásba bekapcsolhatóvá tegyük a kisvárosi és falusi önkormányzatokat. A jogszabályi feltételeket egyszerűsítjük, az engedélyezési eljárásokat rövidítjük, és megteremtjük az egyablakos ügyintézés lehetőségét.

Az uniós vállalatoknak megfelelően, valamint Magyarország földrajzi adottságainak és lehetőségeinek figyelembevételével megtesszük a szükséges időarányos intézkedéseket a megújuló energiaforrások felhasználásának növelése és ösztönzése érdekében. Magyarország energiapolitikája kettős kihívással szembesül: rendkívül magas a külső energiafüggőségünk, és klímaváltozás miatt jelentősen csökkentenünk kell az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását.

A magyar családok érdekében elindítjuk a lakossági megújuló és energiahatékonysági programot, magasabb támogatási intenzitást és több forrást biztosítva. A mezőgazdasági és erdőgazdasági adottságokat figyelembe véve folytatjuk a kistérségi biogáz és biomassza programot. Elősegítjük a kisvárosi és falusi megújuló energiaforráson alapuló hőközpontok

létrehozását. Kidolgozzuk a zöldprojekteken alapuló karbonelszámolás (CO₂) rendszerét, mellyel biztosíthatjuk a zöldberuházások önerejét. Ezzel párhuzamosan a finanszírozási rendszerben „zöldportfoliókat” kívánunk kialakítani, biztosítva a megújuló energiaforrások finanszírozhatóságát.

Minden nagyvárosban elindítjuk a zöld tömegközlekedési operatív programot, hogy olcsóbbá tegyük a városi tömegközlekedést. Kidolgozzuk a „Szociális Zöldenergia Foglalkoztatási” modellt annak érdekében, hogy a zöldágazatban minél több munkahelyet teremtünk. Fokozzuk a megújuló energiaforrások rendszerének támogatását a jogszabályi feltételek és a támogatási rendszerek átcsoportosításával. Új zöldenergia iparágat hozunk létre, több mint százezer munkahely létrehozásával.

Komoly erőforrásokat igényel az új kihívások figyelembevételével a fűtés, a hűtés megoldása, új víztározók, gátak létrehozása, a belvízelhárítás, az öntözés bővítése, a szikesedés csökkentése, új csatornák létrehozása, a felszíni építmények szélállóságának megerősítése.

Magyarország geotermikus energia szempontjából nagy hatalom. Erre alapozva nagymértékben javíthatjuk az ország kiszolgáltatott helyzetét, növelhetjük a megújuló energiaforrások részarányát, valamint csökkenthetjük az ország károsanyag-kibocsátását, ezért a jövőben növeljük a geotermikus kutatófúrások állami támogatását.

A magyarországi szénbányák bezárása Pécsen, Komlón, Miskolcon, Ózdon, Dorogon, Oroszlányban, Salgótarjánban, Bányászterenyén, Ajkán, Várpalotán, Veszprémben és Tatabányán nemcsak a térségbeli munkanélküliséget növelte, hanem az ország külföldi energiafüggését is. A bezárások oka sok esetben az volt, hogy a szénbányákat drága, pazarló és környezetszennyező energiaforrásként tartották számon. Egy új technológia, a hőátalakításos alternatív energiatermelés révén és a „tisztaszén” technológiákkal zöld és hatékony módon használnák fel a szén energiatermelésre, és így megérné újra megnyitni a szénbányákat, támogatni működésüket.

Megőrizzük a megmaradt külszíni termelő helyeket és biztosítjuk az utolsó mélyművelésű szénbánya működését a szénbányászati szerkezetátalakítási támogatás meglétéig. A szén mint tüzelőanyag hasznosítása a villamosenergia-termelésben jelentős mértékben csökkentheti Magyarország energetikai vonatkozású külkereskedelmi egyenlegének negatívumát.

Jelentős mértékben javulhat a villamosenergia-termelésben a foglalkoztatás helyzete, hiszen a szén erők művek hazai tüzelőanyagot használnak fel, amelyet hazai munkaerő termel ki. Ez növeli az ellátásbiztonságot, ráadásul még a jelenlegi szénhidrogénárak mellett is gazdaságos.

Az új technológiák alkalmazása a kutatás-fejlesztés területén is ösztönzőleg hat, lehetőséget biztosít az európai kutatási források felhasználásában történő részvételre, célirányos projektekre.

Tovább erősítjük az energiamegtakarítást ösztönző támogatási rendszereket, ennek jegyében vállaljuk, hogy felújításokkal és átalakításokkal energiatakarékossá tesszük a közhivatalok működését. Ösztönözzük a vidéki lakosság integrálását a megújuló energiaforrások termelésében az önkormányzatokat ösztönözzük a megújuló energiaforrások hasznosítására.

3.b) Milyen kibocsátási célokat terveznek Magyarország számára az üvegházhatású gázok vonatkozásában a 2005. évi kibocsátásokhoz viszonyítva 2020-ra, illetve 2050-re?

Az éghajlatváltozás hosszabb távú kezelésére vonatkozó elképzeléseket, intézkedési javaslatokat Magyarországon elsősorban a **Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (NÉS)**

tartalmazza. A NÉS-t az Országgyűlés egyhangúlag fogadta el 2008 tavaszán [29/2008. (III. 20.) OGY határozat]. A NÉS az éghajlatváltozás várható hazai hatásainak ismertetése mellett részletesen foglalkozik a kibocsátás-csökkentés lehetőségeivel és az éghajlatváltozás elkerülhetetlen hatásaihoz való alkalmazkodással.

A NÉS az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményében és a Kiotói Jegyzőkönyvben is alkalmazott **1990-es évet használja bázisévként**. A bázisév megválasztása azért is fontos, mert ez teszi lehetővé, hogy a rendszerváltást követő gazdasági szerkezetátalakítás eredményeként bekövetkező kibocsátás-csökkentés is érzékelhető legyen. A hazai középtávú kibocsátás-csökkentési célok meghatározásakor a NÉS az EU 2007-ben ismert vállalásából indult ki **(önálló 20%-os csökkentés 1990-hez képest 2020-ig, illetve a többi jelentős kibocsátó ország ezzel összemérhető vállalása esetén -30%)**. Az EU vállalásán belül a tagállamok között az erőfeszítések megosztása ekkor még nem volt ismert, így a NÉS a csökkentésre intervallumot adott meg; az EU 20%-os vállalása esetén 1990-hez képest 16-25%-os csökkentési célt valószínűsít (ez 2005-höz képest +3%, illetve -8% közötti intervallumot jelent).

A NÉS-t törvényi háttére, a 2007. évi LX. törvény szerint az elfogadását követő két év elteltével felül kell vizsgálni. **A felülvizsgálat 2010-ben esedékes**; e felülvizsgálat során számos olyan elem építhető be a NÉS-be, amelyről 2008-ban még nem állt rendelkezésre információ. Ilyen a **Zöld Beruházási Rendszer**, a gazdasági válság hatásai a kibocsátások alakulására, illetve a gazdasági válság kezelésére irányuló intézkedések során az energiahatékonyságot, klímavédelmet célzó intézkedések felmérése.

A NÉS felülvizsgálatát indokolja az is, hogy **2008 végén elfogadták az EU komplex klíma- és energiacsomagját**. Ebben az EU emisszió-kereskedelmi rendszerébe (EU ETS) tartozó létesítmények esetében **2005-höz képest 21%-os csökkentést irányoznak elő**.

Az EU a nemzetközi klímátárgyalások alakulásától függően dönt majd a 30%-os kibocsátás-csökkentési cél vállalásáról. E magasabb célkitűzés esetében is Magyarország egyéni kibocsátás-csökkentési célja a tagállamok közötti tehermegosztáson múlik majd; a NÉS-ben jelzett becslés szerint ez 2005-höz képest -11-19%-os intervallumba eshet. Hazánk kibocsátási tendenciáit és előrejelzéseit tekintve azonban könnyen előfordulhat, hogy alatta tudunk maradni ezeknek a korlátoknak.

A NÉS csak 2025-ig határoz meg célokat. 2050-re vonatkozóan az EU az üvegházhatású gázok kibocsátásának jelentős, az 1990-es szintekhez képest 80–95%-os csökkentését irányozza elő a fejlett államok csoportja számára.

Eltökélt szándékunk, hogy Magyarország olyan klíma- és energiapolitikát valósítson meg, amely legjobban szolgálja a magyar érdekeket, amely kibocsátás-csökkentésre és ennek révén az energiatakarékosság, megújuló energiák elterjesztéséhez szükséges forrásképzésre törekszik.

4. Milyen határidővel milyen konkrét intézkedéseket fognak hozni a pártfinanszírozás visszásságainak, a korrupciónak, az adócsalásoknak és egyéb gazdasági bűncselekményeknek, tisztességtelen eljárásoknak a visszaszorítására?

Ismét beadjuk a párt- és kampányfinanszírozási törvénytervezetünket, ellenőrizzük a közszféra bérplafonjáról és végkielégítési plafonjáról szóló törvényeket, végigvisszük az antikorrupciós törvénykoncepciókat.

5. Milyen intézkedéseket terveznek a múltban történt, valamint az esetleges jövőbeni privatizációkkal kapcsolatban, beleértve a PPP-konstrukciókat (az állami és magánszféra együttes beruházásait?)

A privatizáció folyamata lényegében lezárult, az MSZP nem javasol újabb, nagy volumenű privatizálást, de visszaállamosítást sem.

6. Milyen lépéseket fognak tenni annak a veszélynek a megelőzésére, hogy 2011 (a földvásárlási moratórium lejárta) után külföldiek tömegesen felvásárolják a magyarországi termőföldeket?

A Kormány a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter útján megközelítőleg egy évvel ezelőtt már informálisan tájékoztatta a Bizottságot, hogy Magyarország érdekelt az ún. föld moratórium három évvel történő meghosszabbításában.

Magyarország számára ezt a jogi lehetőséget a Csatlakozási Okmány biztosítja.

Az eddigi elemzések azt mutatják, hogy a magyarországi föld árak jelentősen, akár 5-10-szeres mértékben eltérnek a mértékadó európai föld áraktól. Az is tény, hogy a magyar gazdák, gazdálkodók legfeljebb csak 2013-ra fogják elérni azt a támogatási szintet, amelyet európai társaik már elértek.

A Kormány bizonyos sikereket már elért a Bizottságnál föld kérdésben. A Bizottság ugyanis további négy évre engedélyezte, hogy a nemzeti költségvetésből a föld vásárlásához támogatást lehessen nyújtani. E támogatás hozzájárulhat egy megfelelő birtokszerkezet kialakításához.

A földkérdést minden demokratikusan gondolkodó erő olyan nemzeti kérdésnek tekinti, amelyben mindenképpen nemzeti konszenzus kell. Ennek szellemében fogadta el szinte teljes egyhangúsággal az Országgyűlés a 2/2010. (II.18) OGY határozatot a nem magyar állampolgár természetes személyek, illetve jogi személyek általi, mezőgazdasági földterület megszerzésére vonatkozó tilalom meghosszabbításának szükségességéről. A határozat egyrészt felkéri a Kormányt, hogy az ún. föld moratórium meghosszabbításának kérelmezése érdekében kezdje meg a szükséges előkészületeket, egyeztetéseket, másrészt dolgozzon ki egy, az európai értékrendbe is illeszkedő, de a nemzeti érdekeinket is kifejező átfogó földügyi szabályozást.

Kormányzati szinten a szakmai előkészítő munka megkezdődött.

Mindenképpen szükségesnek tartjuk, hogy az új földügyi szabályozás akár a helyben lakásra, akár a képzettségre utalással, akár más közérdekű célokra való hivatkozással olyan földügyi szabályozást alakítson ki, amely egyszerre tudja biztosítani a vidéken élők életfeltételeit, valamint a versenyképes agrárvállalkozások működőképességét, továbbá figyelemmel van a környezet-, illetve természetvédelmi szempontokra is.

Bízunk abban, hogy a Bizottság, de végső soron a Tanács méltányolni fogja, hogy Magyarországon a földkérdés a történelmi hagyományok okán is olyan nemzeti kérdés, amelynek megfontolt rendezése érdeke nem csak a hazai demokratikus erőknek, de az Európai Uniónak is!

7. Hogyan fogják erősíteni a helyi élelmiszertermelést és fogyasztást, a vidéki helyi gazdaságot és megélhetést?

Az MSZP választási programja részletesen foglalkozik a vidéki foglalkoztatás bővítésének lehetőségeivel.

Főbb elemei a következők:

Folytatjuk a jogszabályi könnyítéseket, amelyek egyszerűsítik a helyi élelmiszerek helyi piacokra történő eljuttatását.

Eddig megtett intézkedések:

Pályázati lehetőség a helyi vágópontoknak, ahonnan egy egyszerű állatorvosi vizsgálat után helyi boltokba vihető a helyben feldolgozott húsa, beleértve a nyershúst is.

A munkanélküli foglalkoztatásra szerveződő szociális szövetkezetek támogatásával, a rendelkezésre álló önkormányzati földterületek bevonásával lehetőséget teremtünk részben az önellátás, részben a térségi ellátás bővítésére.

Az FVM-ben működő vidéki foglalkoztatás segítő programiroda összegyűjtötte a példaértékű, már működő mintákat, ebben sok elem van, a helyi energia ellátásról, az őshonos állatok tartását segítő programról, a Zöldenergia farmról. Ennek részletei a minisztérium honlapján megtalálhatók.

Az alap mondásunk a következő:

Olcsó, jó minőségű alapanyagokra épített továbbfeldolgozás (részben élelmiszer, részben energia célú) hozhat a vidék számára megélhetést.

A FIDESZ programjában szereplő kis birtokokra alapozott alapanyag termelés sok munkát adna, de megélhetést nem.

A jelenleg nagyobb egységekben működő állattenyésztés szétzüllesztése további munkahelyek megszüntetését eredményezné és a 90-es évek elejének állapotára züllesztené vissza a magyar vidéket.

A helyi értékesítésben nagy szerepet szánunk a falusi turizmusnak és vendéglátásnak, erre a célra 70 md Ft-nyi támogatást ítélnénk meg az új ÚMVP-ből.

A már említett jó gyakorlatok elterjesztésében támaszkodunk a helyi önkormányzatokra és kinyitjuk az „út a munkához” programot a vállalkozások irányába első lépésként magánérintészetek jóléti tevékenysége, vizitársulatok, szociális szövetkezetek.

A témák részletes megbeszélésében szívesen állnak rendelkezésükre az MSZP agrár-, vidékfejlesztéssel foglalkozó szakemberei.

8. Az állami szervek tevékenysége a lakosság biztonságának javítása érdekében” kérdéshez

A környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi hatósági tevékenység területén továbbra is kiemelt figyelmet fordítunk a hatósági szervek feladatellátásának korszerűsítésére és koordinációjára.

Az elmúlt években létrejött egy integrált „zöld hatóság”, amely képes környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi érdekek komplex érvényesítésére.

Követelmény a zöldfelületi hálózat további erősítése, ezáltal biztosítva a természeti erőforrások hatékony megóvását.

Célunk az egységes jogalkalmazási gyakorlat biztosítása, ezáltal a jogbiztonság növelése, a **hatóságok tevékenységének koordinációja**, a gyors és hatékony munkavégzéshez szükséges **feltételek megteremtése**, illetve a hatóság munkáját érintően a társadalom részéről érkező észrevételek közvetítése, jogalkotási és egyéb intézkedések kezdeményezése.

A lakosság és az ügyfelek számára elsődlegesen fontos **ügyintézési határidők csökkentése**, valamint a **közérdekű környezeti információk** minél szélesebb körben történő **közzététele** érdekében tervezzük egy **egységes informatikai rendszer** bevezetését a hatóságoknál, amely biztosítja a határidők nyomon követését, az ügyfelek számára az elektronikus ügyintézés lehetőségét, illetve az ügyintézésre, kiemelt jelentőségű környezethasználatokra vonatkozó adatok hozzáférhetőségének lehetőségét is.

9. Tervezik-e a környezetvédelmi tárca önállóságának megtartását, illetve súlyának erősítését a kormányzati döntések során?

A környezetvédelmi tárca önállóságát meg kívánjuk őrizni.

A megújuló energiaforrások növekvő felhasználása és az energiabiztonság érdekében a **tárca tevékenységét a klímavédelmi szempontok és energetikai kérdések megjelenítésével kívánjuk erősíteni.** Megfontolandónak tartjuk egy környezetvédelmi, vízgazdálkodási és energetikai minisztérium létrehozását.

10. Milyen eszközökkel tervezik hazai vizeink védelmét javítani?

Az **EU Víz Keretirányelv rendelkezései szerint**, az érdekeltek széleskörű bevonásával a közelmúltban **elkészült Magyarország vízgyűjtő-gazdálkodási terve.**

Ennek megfelelően alakítjuk az **intézkedési programunkat**, melynek végrehajtásával a vizek jó állapota elérhető. **Célunk a vizek hatékony és fenntartható használatát segíteni, biztosítani a vízbázis-védelmet, tovább folytatni az országos szennyvízprogramot, a vizek mezőgazdasági eredetű nitrát szennyezéssel szembeni védelmét.**

Milyen módon kívánják biztosítani a magyar ivóvízvagyon közösségi tulajdonban maradását?

Továbbra is fontosnak tartjuk, hogy az állam kizárólagos tulajdonában maradnak a felszín alatti vizek, a felszín alatti vizek természetes víztartó képződményei, a folyóvizek és természetes tavak, valamint ezek medre, és ehhez kapcsolódóan azok forgalomképtelennek minősülnek. **Ennek megfelelően a vízkincs továbbra is kizárólagos állami tulajdonban marad, nem lesz jogszabályi lehetőség arra, hogy a vízkincs elidegeníthető legyen.**

A vízkincshez kapcsolódóan az egészséges ivóvízellátást, a szennyvízelvezetést és -tisztítást biztosító víziközmű vagyona is a tulajdonlás vonatkozásában korlátozó rendelkezések maradnak hatályban. A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény, valamint a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LX. törvény rendelkezéseinek megfelelően a víziközmű vagyona kizárólagos állami tulajdonban, illetve önkormányzati törzsvagyona lehet, így e vagyontömeg is elidegeníthetetlen, ami biztosítja a stratégiai jellegű szolgáltatás vonatkozásában az állami, illetve önkormányzati rendelkezési jogosultságot.

10. Tervezik-e duzzasztók építését a Dunára vagy a Szigetközbe, elképzelhetőnek tartanak ivóvízbázisokat, vízparti ökoszisztémákat károsító, túlzott kotrást igénylő műszaki beavatkozásokat?

Az Európai Unió Víz Keretirányelvének végrehajtása keretében elkészültek az egyes részvízgyűjtőkre a vízgyűjtő-gazdálkodási tervek.

Ennek megfelelően **semmilyen beavatkozást nem tervezünk, amely ivóvízbázisokat, vízparti ökoszisztémákat károsítana**, túlzott kotrást igényelne, vagy bármilyen más módon sértené a Víz Keretirányelv célkitűzéseit, veszélyeztetve a jó ökológiai és jó kémiai állapotok elérését, illetve fenntartását.

11./ Hogyan tervezik azt elősegíteni, hogy az erdőállományunk hármass (gazdasági, környezetvédelmi és közjóléti) funkcióját egyaránt eredményesen betöltse?

Álláspontunk szerint az erdő természetességével arányosan szolgáltatja a védelmi, közjóléti és gazdasági funkcióiból eredő értékeket.

Ennek megfelelően a **legfontosabb feladatunk, hogy az erdők természetességét javítsuk**. 2009. július 10-én lépett hatályba az **új erdőtörvény**, amely ennek szellemében szabályozza, illetve írja elő az erdők természetességének a javítását.

Szándékunk szerint a termőhelynek megfelelő őshonos fafajokból álló vegyeskorú és elegyes állományok kialakításával elérhető, hogy az erdőrészletben az a faállománytípus álljon, ami megfelel az erdőrészlet természetes erdőtársulásának.

Továbbra is **célunk, hogy az erdő rendeltetése az erdő funkcióihoz legyen igazítva. Fontos, hogy a védelmi, a közjóléti és a gazdasági funkciók egyben rendeltetésként is szerepeljenek.**

A természetvédelmi oltalommal nem rendelkező erdőkben **célunk a fenntartható erdőgazdálkodás**, ahol a Nemzeti Erdőprogramban leírtak biztosítják, hogy az erdőgazdasági funkcióján túl a **védelmi, közjóléti funkciók sem szorulhatnak háttérbe.**

12. A politikai nyilatkozatokon túlmenően tud-e egyéb garanciát adni, hogy a válaszában leírt vállalások a gyakorlatban is megvalósulnak? Ha igen, melyek ezek a garanciák?

A garancia, hogy a leírt programpontok egy részét a Bajnai-kormány már elkezdte megvalósítani.

2010. március 16.

SZABAD DEMOKRATÁK SZÖVETSÉGE

Kappel Judit irodavezető, Greenpeace Magyarország Egyesület
Karátson Gábor elnök, Duna Charta
Lukács András elnök, Levegő Munkacsoport
Dr. Farkas István ügyvezető elnök, Magyar Természetvédők Szövetsége
Dr. Boda Zsolt szóvivő, Védegyelet
Dr. Magyar Gábor ügyvezető igazgató, WWF Magyarország
részére

Tisztelt Kappel Judit, Karátson Gábor, Lukács András,
Dr. Farkas István, Dr. Boda Zsolt, Dr. Magyar Gábor!
Kedves Barátaim!

Február 17-én kelt – az SZDSZ elnökének, Retkes Attilának írt – megkeresésükre adandó válaszom előtt engedjék meg, hogy először néhány általános tényről és szempontról tájékoztassam Önöket.

A 2009. július 12. után megújult SZDSZ alapvető fontosságú kérdésként kezeli a környezet ügyét. Véleményünk szerint a környezetügy nem ágazati probléma, hanem sokkal több annál, hiszen az élet minden területét átfogja. Az SZDSZ december 12-én elfogadott „Újratervezés” című programjának több részében (társadalompolitika, gazdaság, vidékpolitika) is szerepet kapott e téma, illetve a környezetüggyel foglalkozó rész kiterjed a különböző ágazatokra is.

Felhívom a figyelmet a program bevezető részére, amely szerint:

A XXI. században az egyik legnagyobb kihívás a környezeti problémák megoldása – csak ezeknek a kezelésével lehet modern társadalom kialakításáról beszélni.

Az SZDSZ célja, hogy az emberek minél szélesebb körben ismerjék meg a környezeti problémákat, legyenek cselekvő részesei a környezetpolitikának, értsék az összefüggéseket és tudják, hogy környezeti érzékenységükkel hozzájárulnak a modern, fenntartható fejlődés elvei mentén fejlődő Magyarország kialakításához, ami az élet legtöbb területén megteremti számunkra a XXI. század létfeltételeit.

Célunk a fenntartható fejlődést szem előtt tartó, jól működő társadalom létrehozása, amelynek elsőrendű feladata az életminőség javítása, az egészséges környezet, az egészséges életmód, a szociális biztonság megteremtése a társadalmi, gazdasági, környezeti szempontok egyenrangú kezelésével.

Ezek után a konkrét kérdésekre a konkrét válaszok, vagyis mit tenne az SZDSZ kormányra kerülése esetén az Önök által felvetett kérdésekben:

Kérdés (1.): *Mi az öt legfontosabb feladat, terület, amelyekre kiemelt figyelmet fognak fordítani? Kérjük, hogy fontossági sorrendben sorolja fel ezeket, leírva a cselekvés jellegét, időzítését és pénzügyi támogatás esetén annak tervezett összegét.*

Válasz (1.): Az öt legfontosabb feladatot egy dolog fogja össze. Nevezetesen, hogy a követő jellegű környezetvédelmet a megelőző jellegű környezetpolitika váltsa fel. A folyamat kulcseleme a szemléletformálás.

A megelőző környezetpolitika legfőbb pillérei:

- környezetbarát iparágak alkotják a gazdaság húzóágazatát,
- a vidékpolitikában az agrár-környezetgazdálkodás meghatározóvá tétele,
- a vízkészlet mennyiségének és minőségének megőrzése, illetve javítása,

- a környezettel kapcsolatos kutatások és eredményeik gyakorlati megvalósításának szorgalmazása,
- a természetvédelem szerepének növelése különböző ágazatok vélt vagy valós érdekeivel szemben.

A feladatok közül első – a fenntartható fejlődés érdekében és az éghajlatváltozás ütemének csökkentéséért –, hogy környezetbarát iparágak és az ehhez kapcsolódó tevékenységek képezzék a gazdaság sokak által emlegetett húzóágazatát. Ennek érdekében a jelen fontosabb feladatai: az energiatakarékosság fokozása minden területen (elsősorban lakóházak, épületek, gépek, gépi berendezések, gépjárművek tekintetében), az úgynevezett passzív és aktív házak rendszerének kiépítése, a megújuló energiák feltárása és egyre nagyobb arányú igénybevétele, illetve a közlekedésben a kötöttpályás és más tömegközlekedési eszközök és a nem fosszilis üzemanyaggal működő gépjárművek szerepének növelése, valamint a hulladékok minél nagyobb arányú szelektív gyűjtése és a feldolgozóipar kiépítése.

Legalább ennyire fontos a vidékpolitikában az agrár-környezetgazdálkodás szerepének meghatározóvá tétele. Az elmúlt évtizedek ezt célzó projektjeinek és kampányainak tanulságai alapján a szükséges fejlesztések haladék nélkül folytathatók, illetve megkezdhetők.

A magyarországi vízkészlet minőségének megőrzése, az ivóvíz minőségének javítása a kedvezőtlen helyzetű térségekben uniós feladat is, várhatóan nemcsak anyagi támogatással, hanem az alvízi helyzet miatt szükséges fokozott diplomáciai tevékenységhez nyújtott segítséggel is. Hosszabb ideje húzóó feladat, hogy a vizek gyors átfolytatása helyett azokat a lehető legnagyobb mértékben hasznosítsuk. A Vásárhelyi Terv megvalósítása mellett hasonló terveket kell kidolgozni más folyókra is.

Elengedhetetlenül fontos a környezettel kapcsolatos kutatások, fejlesztések (pl. megújuló energia tárolása, új hatások, technikák megismerése) és az innováció támogatása. A kutatási eredmények gyors átültetése a gyakorlatba a fejlődés legkevesebb befektetéssel járó motorja.

Alapvető fontosságú a természeti értékek megőrzése és a természetvédelem szerepének növelése a különböző ágazatokkal, vélt vagy valós érdekekkel szemben. Ehhez a jogszabályi környezet átláthatóbbá tételét, a természetvédelem intézményrendszerének megerősítését tartjuk fő feladatnak.

Kérdés (2.): *Milyen jellegű támogatásokat, adókedvezményeket fognak megszüntetni vagy jelentősen csökkenteni? Kérjük, válaszát példákkal szemléltesse.*

Válasz (2.): Célunk a környezetbarát technológiák meghonosítása, fejlesztése és ösztönzése. Ennek alapfeltétele, hogy a környezetügy fontosságának megfelelően részesüljön a központi költségvetésből, aránya folyamatosan közelítsen az EU-tagállamok átlagához.

A szennyezőanyag-kibocsátási kvótákból származó bevételt környezetvédelmi célokra kell fordítani. Mivel ezek az összegek az üvegházhatású gázok csökkentésére használhatók, fontos, hogy az ösztönző támogatások az ipari mértékű beruházásokon túl a lakossági fogyasztás során is érvényesüljenek (pl. háztartási gép vásárlása esetén számítsák be a leadott gép értékének meghatározott részét).

Az adók tételeinek és mértékének megállapításánál érvényesüljenek környezeti szempontok. Szűnjön meg a termékdíj, váltsa fel azt az adórendszer átalakítása (kisebb áfa, szja-ból levonhatóság stb.). Megszüntetjük a mentességekkel átláthatatlan módon gazdálkodó koordináló szervezeteket.

A zöld tevékenységet segítő pályázatok akcióprogramjainak, pályázatainak kiírása és elbírálása kapjon nagyobb nyilvánosságot, a szakmai szempontok megállapításába vonják be az érintett szervezetek képviselőit.

A közbeszerzéseknél mind a kiírásban, mind az értékeléseknél a pénzügyi szempontokkal megegyezően élvezzenek előnyt a környezetbarát megoldások.

Készüljön környezetvédelmi feketelista: az adótartozást felhalmozók listájához hasonlóan a néhány éven belül környezetvédelmi bírsággal sújtott szervezetek legyenek kizárva a közbeszerzésekből.

Kérdés (3.): *Milyen lépéseket fognak tenni az éghajlatváltozás és gazdasági válság kedvezőtlen hatásainak együttes kezelése érdekében? Milyen kibocsátási célokat terveznek Magyarország számára az üvegházhatású gázok vonatkozásában a 2005. évi kibocsátáshoz viszonyítva 2020-ra, illetve 2050-re?*

Válasz (3.): Mint azt az 1. pontban leírtam, véleményünk szerint a gazdasági válságból való kilábalás útja a környezetbarát (zöld) gazdaság húzóágazatként való megjelölése és a támogatások ebbe az irányba történő terelése.

Ami a kibocsátási célokat illeti, azt programunkból idézem, vagyis:

A háromszor 20 című uniós program szerint 2020-ig csökkenteni kell a kibocsátást 20 százalékkal, növelni a megújuló energiák részarányát 20 százalékra és 20 százaléknyi energiatakarékosságot kell megvalósítani. 2020-ig e célok csak úgy teljesíthetők, ha azonnal hozzákezdünk a feladatok elvégzéséhez. Magyarország ebből a megújuló energiák tekintetében csak 13 százalékot vállalt – fontosnak tartjuk a 20 százalékos cél újbóli kitézését.

Kérdés (4.): *Milyen határidővel milyen konkrét intézkedéseket fognak hozni a pártfinanszírozás visszasságainak, a korrupciónak, az adócsalásoknak és egyéb gazdasági bűncselekményeknek, a tisztességtelen eljárásoknak a visszaszorítására?*

Válasz (4.): Ami a pártfinanszírozást illeti, számunkra legfontosabb az átláthatóság, vagyis egyértelmű- legyen, hogy egy pártot kik és milyen összeggel támogatnak, és a támogatásokat a pártok csak ellenőrizhető módon fordíthassák tevékenységükre. Megjelenéseik a közszolgálati médiában azonos feltételekkel történjenek. Reális keretek között meg kell határozni a kampányra fordítható összegeket, és ezeket is átláthatóvá kell tenni.

A bűncselekmények és azok feltárásának törvényi keretei rendelkezésre állnak, azok alkalmazása az igazságszolgáltatási szervek feladata, amelyek – a demokrácia alaptétele szerint – törvényhozástól elkülönített hatalmi ágat képeznek, ezért abba csak a jogalkotás útján van lehetőség beleszólásra.

Kérdés (5.): *Milyen intézkedéseket terveznek a múltban történt, valamint az esetleges jövőbeni privatizációkkal kapcsolatban, beleértve a PPP-konstrukciókat (az állami és magánszféra együttes beruházásait)?*

Válasz (5.): A jogszabálysértő módon létrejött szerződéseket természetesen felül kell vizsgálni, és a jogállam keretei között, az igazságszolgáltatás által meghatározott feltételeknek megfelelő intézkedéseket meg kell hozni.

A továbbiakban pedig a PPP jellegű együttműködéseknek nem kívánunk teret adni.

Kérdés (6.): *Milyen lépéseket fognak tenni annak a veszélynek a megelőzésére, hogy 2011 (a földvásárlási moratórium lejárt) után külföldiek tömegesen felvásárolják a magyarországi termőföldeket?*

Válasz (6.): Támogatjuk azt az elképzelést, hogy a moratórium további három évvel hosszabbodjon meg, és annak életbelépésekor is legyenek olyan feltételek (pl. helyben lakás, agrártevékenység elővásárlási joga), amelyek a hazai agrárgazdaságban élőket helyezi előtérbe.

Kérdés (7.): *Hogyan fogják erősíteni a helyi élelmiszertermelést és fogyasztást, a vidéki helyi gazdaságot és megélhetést?*

Válasz (7.): Szintén a programunkat idézem.

Az SZDSZ álláspontja szerint önálló, komplex vidékpolitikára van szükség, amelynek céljai:

– Az új gazdálkodási modelleket bevezető termelő és szolgáltató ágazatok (agrár-környezetgazdálkodás, környezetközeli tájgazdálkodás, turisztikai szolgáltatások, biomassza termelés, gyümölcsstermesztés stb.) kiemelt támogatása.

- A kulturális közösségi helyek (intézmények) erősítése.
- A kistelepülési infrastruktúra-fejlesztés támogatása.
- A közösségi szolgáltatási integráció ösztönzése.
- A lakossági fejlesztések (például alternatív energia, energiahatékonyság), helyben foglalkoztató kis- és középvállalkozások támogatása.

A jövőben többet kell fordítanunk a kistelepülések, illetve települési társulások, valamint a helyi kisvállalkozók által elérhető méretű pályázatokra.

Új alapot kell létrehozni a lakossági fejlesztések (megújuló energia, energiatakarékosság stb.) pályázatainak támogatására.

A rendszerben egyértelműen kedvezményezettnek legyenek azok a megoldások, amelyekben a közösségi (igazgatási, közüzemi, közlekedési, szociális stb.) szolgáltatások integráltan, települési szolgáltatási társulásokban valósulnak meg. Ehhez az is kell, hogy a helyben maradó és a központosított adók aránya megváltozzék a települések javára.

A hazai tradícióktól idegen, a kistermelők számára teljesíthetetlen, nem kötelező EU-s előírások hazai bevezetésének felülvizsgálatát tervezzük.

Az ország komparatív előnye, hogy az ország több mint 70 százaléka művelhető terület: ezen értékteremtő, egyúttal értékőrző és versenyképes agrárgazdaságot szeretnénk kialakítani.

A konkrét feladatok:

I. Modern agrárgazdaság:

- Emberi életminőséget javító biztonságos élelmiszertermelést.
- Az uniós csatlakozás valamennyi támogatási lehetőségének kihasználását.
- A szaktanácsadási rendszert át kell alakítani, új innovációs hidakat kell létesíteni.
- Az agrárgazdaságot az információs társadalom részévé kell tenni.
- Továbbra is kiemelten kezeljük az agrár-környezetgazdálkodás ügyét. Ez nemcsak természeti értékmegőrzést, hanem egészséges piacépes élelmiszertermelést is jelent.
- A mezőgazdasági termékek minél nagyobb arányú helybeni feldolgozottságának elősegítése.

II. Versenyképes agrárgazdaság:

- A tőke és birtokrendszer optimális méretű kialakításának elősegítése.
- Az állattenyésztési ágazatok kiemelt támogatása, ami elsősorban nem többlet finansziális támogatást jelent.
- Az állami bürokrácia drasztikus leépítése, határozott jogi és állami hatásköri dereguláció elindítása.
- Az ország GMO-mentességének hosszú távú biztosítása.

III. Újabb kitörési pontok:

- Megújuló energetika (szél-, nap-, földhő-, biomassza-) és más alternatív energiák (bioüzemanyagok, fás- és lágyszárú energetikai növények, biogázüzemek stb.).
- Óshonos állatok integrált tenyésztése, piacra juttatása.
- Saját gazdaság bemutatására, saját termelésű élelmiszerre alapozott falusi turizmus.

Összefoglalóan: Olyan agrárpolitika hívei vagyunk, amely szerves része a vidékpolitikának, megfelelő életminőséget biztosít az agráriumból élőknek olyan módon, hogy a köz érdekében kíméli és védi a termőföldet, a vizet és a természeti környezetet.

Kérdés (8.): *Milyen intézkedéseket és milyen határidővel fognak meghozni a lakosság biztonságának javítása érdekében, beleértve az ezért felelős állami szervek (VPOP, ÁNTSZ, pénzügyi felügyelet, építésfelügyelet, erdészeti szolgálat, környezet- és természetvédelmi, élelmiszerlánc-biztonsági, vízügyi, fogyasztóvédelmi, növényvédelmi és más szervek) munkájával szembeni bizalom (elégedettség) helyreállítását, illetve munkájuk színvonalának olyan szintre emelését, amely megfelel az e téren élenjáró országok gyakorlatának?*

Válasz (8.): A környezetügy szempontjából hatékony működés érdekében már ebben az évben el kell kezdeni az önkormányzatok és a többi – nem környezetvédelemmel foglalkozó – hatóság, rendészeti szerv környezetvédelmi képzését. Ennek eredményeként elérhetjük,

hogy legkorábban két-három év múlva már ezek a szervezetek is észleljék, felismerjék a környezeti jogszabálysértéseket, illetve ezekkel szemben fel tudjanak lépni. Legalább ennyire fontos, hogy saját területükön képesek legyenek a pozitív megoldások ismertetésére. Ehhez segítséget nyújthatnak az adott területtel foglalkozó civil szervezetek képviselői és a felsőfokú oktatási intézményekben felhalmozódott szellemi potenciál megtestesítői is. Természetesen a hatékony fellépés záloga, hogy ezeknek a szervezeteknek a fellépése összehangolt, egymásra támaszkodó legyen.

Kérdés (9.): *Tervezik-e a környezetvédelmi tárca önállóságának megtartását, illetve súlyának erősítését a kormányzati döntések során?*

Válasz 9. Mint ahogy a bevezetőben azt leírtam, az SZDSZ a környezetügyet komplex, az élet minden területére kiterjedő egyre jelentősebb problémaként kezeli, ezért nem lehetséges, hogy az időben visszamenjünk, vagyis valamilyen minisztérium egyik részlegévé süllyesszük (sem formálisan, sem informálisan). Tehát természetesen az önálló, a környezetügy minél szélesebb körét (pl. erdészet, agrár-környezetgazdálkodás, megújuló energiák, minősítési rendszerek) magában foglaló önálló minisztérium mellett állunk ki. Ami az anyagi feltételeket illeti a programunkban is az szerepel, hogy a környezetügy fontosságának megfelelően részesüljön a központi költségvetésből, aránya folyamatosan közelítsen az EU-tagállamok átlagához.

Kérdés (10.): *Milyen eszközökkel tervezik hazai vizeink védelmét javítani? Milyen módon kívánják biztosítani a magyar ivóvízvezeték közösségi tulajdonban maradását? Tervezik-e duzzasztók építését a Dunára vagy Szigetközbe, elképzelhetőnek tartanak ivóvízbázisokat, vízparti ökoszisztémákat károsító, túlzott kotrást igénylő műszaki beavatkozásokat?*

Válasz (10.): Célunk a felszín alatti vizek mennyiségének és minőségének megőrzése, ezen belül különösen a talaj- és folyóvíz-szennyezések mértékének csökkentése, illetve megállítása, ezért a csatornázottság és szennyvíztisztítás tekintetében el kell érni a műszakilag és anyagilag lehetséges maximumot.

Célunk:

- az átfolyó vizek minél nagyobb arányú Magyarországon tartása és hasznosítása;
- a mezőgazdasági célra nehezen használható korábbi árterületek vízzel történő elárasztása;
- a korábban kiépült csatornahálózat rehabilitációja, vízfolyások, vízgyűjtők természetes környezetének bővítése;
- a Vásárhelyi-tervhez hasonló tervek készítése a többi folyóra, szem előtt tartva a tájgazdálkodást is;
- a Duna szigetközi szakaszával kapcsolatos viták befejezése, egységes magyar álláspont kialakítása és ennek határozott és intenzív képviselése a magyar-szlovák tárgyalásokon, elsősorban a Szigetköz minél nagyobb arányú vízellátása érdekében (ebből következik, hogy nem tervezzük se a vízlépcsőrendszer, se újabb dunai gátak megépítését);
- a Tisza-völgy és a Duna-völgy holtág-rehabilitációs programjának előkészítése az uniós források befogadására alkalmas módon;
- a Duna-Régió Stratégiában Magyarország – az ökológiai szempontok elsődlegességét szem előtt tartva – vállaljon vezető szerepet és legyen annak húzó ereje.

Támogatjuk az ivóvízkészlet kitermelésének jelentős részével foglalkozó regionális vízművek állami tulajdonban tartását.

Kérdés (11.): *Hogyan tervezik azt elősegíteni, hogy hazai erdőállományok hármass (gazdasági, környezetvédelmi és közjóléti) funkcióját egyaránt eredményesen betöltsék?*

Válasz (11.): Ki kell használnunk az európai integráció és támogatási rendszer új lehetőségeit erdőink, vizeink, természeti értékeink megőrzésére, az erdővel borított területek növelésére. Az európai gyakorlat magyarországi bevezetése nagy lehetőség hazánk kiszáradásának, elsivatagosodásának megállítására, tájaink újraélesztésére, önszabályozó

természeti rendszereink helyreállítására. Ez részben válasz is a szélsőséges időjárási viszonyokra, így csökkentve az árvizekre és a mezőgazdaságra gyakorolt hatásait. Az utódok létfeltételeiért érzett felelősség miatt – kedvezőtlen gazdasági körülmények között is – meg fogjuk találni a módot új, környezetvédelmi és közjóléti funkciót betöltő erdők telepítésére, őshonos fajokkal és minél nagyobb elterjedtségben.

Rendezni kell a nemzeti parkok helyzetét. Nem tisztázottak a különböző tulajdonban lévő területek feletti rendelkezési és hatósági jogok. A gazdálkodók – elsősorban az erdőgazdaságok – és a nemzeti parkok közötti ellentétek feloldása az állami tulajdonban lévő védett erdők nemzeti parkokhoz való delegálásával, illetve a kisebb védett területek esetén a civil szervezetek és más, az ökogazdálkodást vállalók bevonásával lehetséges. Fontos lenne még az országhatárokon átnyúló ökológiai folyosók, védett területek létrehozása nemzeti parkok (pl. Aggtelek, Fertő-Hanság, Duna-Dráva) kibővítésével, illetve szomszéd országban lévő természetvédelmi területek bekapcsolásával.

Szükséges a védett területek kataszterének létrehozása, egyértelművé téve a védettséget és annak fokát.

Kérdés (12.): *A politikai nyilatkozatokon túlmenően tud-e egyéb garanciát adni, hogy e válaszában leírt vállalások a gyakorlatban is megvalósulnak? Ha igen, melyek ezek a garanciák?*

Válasz (12.): Ami a garanciákat illeti, azt hiszem, Fodor Gábor alig egy éves minisztersége jelent valamilyen tájékoztató pontot, hiszen az ő minisztersége idején történt időarányosan a legtöbb előrelépés a környezetügy területén. Ezt tekintjük kiindulási pontnak, és ennek szellemében a környezetügyet nem követő, hanem megelőző, előremutató tevékenységként fogjuk kezelni. Ezért is használjuk a környezetvédelem helyett következetesen a környezetügy kifejezést. A kérdéskörért felelős tárcát pedig az EU országokban már régebb óta szokásos elnevezéssel, Környezetügyi Minisztériumnak nevezzük majd.

Programunk egyik jelentős és meghatározó részét a környezet ügye teszi ki. Parlamenti tevékenységünk egyik súlypontja mindenképpen a környezetügy lesz, hiszen a modern társadalom kialakítása az egyik alapvető célunk. Véleményünk szerint ez csak a környezetügy XXI. századhoz illő módon történő kezelésével lehetséges.

A konkrét válaszok után, a környezetügy iránti elkötelezettségünk bizonyítékeként engedjék meg, hogy megküldjem programunkat, amely letölthető a http://blog.szdsz.hu/1_ujratervezes.pdf címről is. A program a környezetügynek olyan vonatkozásait is tartalmazza, melyeket a 12 kérdés nem érintett.

Remélem sikerül elképzeléseink minél szélesebb körű megvalósítása, amelynek részletes kidolgozásában számítok majd együttműködésükre.

Végül, köszönöm megkeresésüket, és a továbbiakban is szívesen állok rendelkezésükre.

Budapest, 2010. március 3.

Üdvözlettel:

Dr. Kiss Róbert
kabinet elnök
SZDSZ
Zöld (Környezetügyi) Kabinet
Vidékpolitikai Kabinet